

36

Documents

L'estructura de 10
sistemes educatius
de l'OCDE

Consell Superior
d'AVALUACIÓ
del Sistema Educatiu

36

Documents

L'estructura de 10 sistemes educatius de l'OCDE

Consell Superior
d'AVALUACIÓ
del Sistema Educatiu

URL: www.gencat.cat/ensenyament

Aquest llibre està publicat amb una llicència Creative Commons Reconeixement-No comercial
Compartir igual 3.0 Espanya.

Per veure'n una còpia, visiteu: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/legalcode.ca>

Els termes de la llicència impliquen que aquest material pot ser:

- reproduït, distribuït i comunicat públicament sempre que se'n reconegui l'autoria;
- reproduït, distribuït i comunicat públicament sempre que l'ús no sigui comercial, i
- utilitzat per generar una obra derivada sempre que aquesta quedi subjecta a una llicència idèntica a aquesta.

L'estructura de 10 sistemes educatius de l'OCDE

© Jesús Manchado Lozano i Aina Pi Sánchez
Consell Superior d'Avaluació del Sistema educatiu
Departament d'Ensenyament
Generalitat de Catalunya

Barcelona, novembre de 2016

ÍNDEX

Presentació	3
1. Alemanya	4
2. Anglaterra (Regne Unit)	11
3. Austràlia	18
4. Espanya	22
5. Estats Units	27
6. Finlàndia	31
7. França	35
8. Itàlia	39
9. Quebec (Canadà).....	45
10. Suècia	51

PRESENTACIÓ

El Consell Escolar de Catalunya (CEC) em va convidar a pensar i escriure una ponència per participar en el debat sobre el futur de l'educació al nostre país, "Ara és demà", que es desenvoluparà al llarg del 2016 i el 2017 i que té la voluntat d'implicar-hi tota la comunitat educativa. Se'm va encarregar la ponència corresponent a l'àmbit 2, que vaig titular *L'arquitectura del sistema educatiu. Reflexions i propostes*.¹ El text que vaig sotmetre a debat presenta una proposta d'estructura del sistema educatiu que actua de manera dinàmica i interactiva amb el context social i que ha de continuar contribuint a l'equitat i a la cohesió social de la nostra societat.

Naturalment, el disseny del sistema educatiu català que proposo no surt del no-res. Hi ha al darrere l'anàlisi i la reflexió sobre d'altres sistemes educatius, que m'han servit de model. El número 36 de la col·lecció 'Documents', *L'estructura de 10 sistemes educatius de l'OCDE*, és l'annex que complementa i justifica la part de la proposta estructural de la meua ponència. És un estudi descriptiu de deu sistemes educatius de referència en el món occidental: Alemanya, Anglaterra, Espanya, Finlàndia, França, Itàlia, Suècia, Austràlia, Estats Units i Quebec, que han estat seleccionats per la seva rellevància —per motius diversos— i perquè són especialment significatius per ser comparats amb Catalunya —com és el cas del Quebec.

Per facilitar les comparacions, l'estructura de cada capítol és idèntica. Cada capítol arrenca amb un apartat que conté una descripció genèrica del sistema educatiu estudiat, que s'ha extret de fonts fiables, citades al final de tot. Després hi ha una taula amb les dades que s'han considerat més significatives en cada cas. A continuació, una altra taula presenta les valoracions fetes de cada sistema educatiu analitzat, amb les forteses i les debilitats. I per acabar, hi ha un gràfic que resumeix l'estructura del sistema educatiu. Aquests dos darrers apartats són els més creatius del document. Agraïxo als autors, Jesús Manchado Lozano i Aina Pi Sánchez la bona feina que hi han fet i espero que tot plegat contribueixi a obrir un debat que compti amb una participació àmplia i que ens ajudi a concretar la proposta configurada inicialment. Que tot plegat ens faci una mica de llum a l'hora de definir com ha de ser el sistema educatiu de la Catalunya del futur.

Joan Mateo

President del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu

¹ Es pot consultar a la pàgina web del CEC: <http://consellescolarcatal.gencat.cat/ca/araesdema/index.html>

1. ALEMANYA

L'organització del sistema educatiu a Alemanya és competència de cada estat federat (Land), per la qual cosa es fa difícil determinar un únic model educatiu ja que es poden trobar diferències territorials en l'estructura de les escoles i universitats, en els exàmens i en les normes de matriculació. L'etapa d'escolarització obligatòria és de nou anys (en alguns Länder és de deu anys) i normalment és gratuïta des de l'educació primària fins a la universitat.

Educació infantil — Kindergarten

Institució que ofereix tres anys d'educació infantil a temps parcial a infants d'entre 3 i 6 anys. L'admissió en aquest tipus de centre ve determinada per l'edat i no existeix un currículum formal, sinó que l'ensenyament es basa en activitats lúdiques que promouen el desenvolupament i les aptituds físiques, intel·lectuals, emocionals i socials de l'infant. L'organisme competent d'aquestes institucions és el Ministeri d'Assumptes Socials de cada regió. Tot i que aquests centres estan subvencionats per les administracions locals, no són completament gratuïts, sinó que les famílies paguen una part de l'escolarització en funció dels seus ingressos.

Educació primària — Grundschule

En general, l'educació primària comprèn alumnes d'entre 6 i 10 anys d'edat. L'admissió es basa en la maduresa de l'alumne. En el cas dels alumnes de parla alemanya, es determina a través d'una entrevista, mentre que als alumnes amb una altra llengua familiar se'ls pot exigir la superació d'una prova d'idioma. Tots els alumnes cursen un currículum comú, que pot variar depenent del nombre d'hores lectives de cada Land.

Educació secundària

Un cop finalitzada l'educació primària, generalment als 10 anys (12 anys en el cas de sis regions),² el centre escolar pot determinar a quin tipus d'escola l'alumne començarà la seva etapa d'educació secundària. La recomanació del centre escolar es fa amb una consulta prèvia als pares, que tenen l'última paraula sobre la decisió.

L'educació secundària es divideix en diferents nivells i cursos. En aquesta etapa d'escolarització es busca l'especialització individual i l'estimulació de les habilitats de l'alumne.

La primera etapa de l'educació secundària consta de tres nivells, que s'imparteixen en diferents institucions: el *Hauptschule*, el *Realschule* i el *Gymnasium*.

Majoritàriament, els centres estan especialitzats en un nivell, és a dir, ofereixen únicament un dels tres cursos. Contràriament, en lloc de separar els menors en tres escoles diferents, en alguns Länder existeixen uns centres anomenats *Gesamtschule*

² Berlín, Brandenburg, Sarre, Saxònia, Schleswig-Holstein i Renània-Palatinat. Berlín i Brandenburg allarguen dos anys l'educació primària, que és de sis cursos. En els altres quatre Länder, en acabar l'educació primària, els alumnes cursen l'*Orientierungsstufe*, un curs d'orientació que dura dos anys (dels 10 als 12) i que ajuda els mestres a seleccionar millor el tipus d'escola per a cada alumne.

que integren els tres nivells amb assignatures impartides conjuntament i ofereixen d'altres assignatures on els alumnes són separats per nivells.

Les institucions/nivells d'educació secundària tenen una durada diferent i la qualificació que s'obté al final de cada nivell dona pas a diferents cursos d'educació superior. Malgrat la separació, els tres nivells d'educació secundària s'interrelacionen entre si i permeten la transferència d'alumnes d'un curs a un altre, depenent dels resultats i del rendiment de l'alumne.

Les institucions que imparteixen el primer nivell de l'educació secundària són les següents:

- **Gymnasium:** Són institucions que ofereixen una educació de base general. L'accés a aquest nivell d'educació secundària depèn del rendiment de l'alumne durant l'educació primària (*Grundschule*). Si els alumnes completen amb èxit la primera etapa d'aquest nivell (dels 10 als 16 anys), accedeixen al *Gymnasiale Oberstufe*.
- **Realschule:** És una institució que ofereix sis anys d'educació superior (4 anys en els casos dels Länder amb cursos d'orientació). Els requisits per accedir en aquests centres depenen de cada Land i del rendiment de l'alumne durant l'etapa d'educació primària. El currículum escolar està format per matèries bàsiques obligatòries i per algunes matèries optatives. En finalitzar el cicle, els alumnes poden accedir a les institucions d'educació secundària superior *Fachoberschule*, *Berufsfachschule* i *Gymnasiale Oberstufe*, depenent del nivell de rendiment obtingut.
- **Hauptschule:** Són institucions que ofereixen entre cinc i sis anys d'educació secundària inferior a alumnes d'entre 10 (12 en alguns Länder com Berlin i Brandenburg) i 16 anys. El currículum d'aquests centres consisteix en assignatures bàsiques obligatòries i algunes optatives. Si en finalitzar el curs els alumnes han obtingut notes satisfactòries, reben el títol de *Hauptschulabschluss*. Generalment, els alumnes matriculats en aquests centres accedeixen a un curs de formació professional en una *Berufsschule*.

Les institucions que ofereixen l'educació secundària superior són:

- **Fachoberschule:** És una institució d'educació secundària superior d'un o dos anys (dels 16 als 18). Els alumnes que finalitzen el *Realschule*, accedeixen a programes de dos anys mentre, que els programes d'un any són accessibles per als alumnes que han completat la formació professional. Aquest centre ofereix coneixements teòrics i pràctics a nivell general i especialitzat.

En els programes de dos anys, el primer curs consisteix en una formació pràctica en un lloc de treball combinat amb classes a l'aula, mentre que el segon curs consisteix en classes teòriques generals i especialitzades. El currículum d'aquests programes depèn de l'àrea d'especialització del centre. El finançament és a càrrec de les administracions locals (*Kommunen*) i del Land. També existeixen centres de titularitat privada.

- **Berufsfachschule:** És una institució que ofereix fins a tres anys d'educació secundària superior (dels 15-16 als 18-19 anys). Aquests centres ofereixen una

combinació de cursos de formació general i formació professional que permet als alumnes preparar-se per a una formació específica o per a una formació professional amb diferents nivells de qualificació. Un exemple d'especialització són les professions relacionades amb el comerç, les llengües estrangeres, l'artesania, l'economia domèstica, el treball social, etc.

En finalitzar dos anys de curs i depenent de les qualificacions obtingudes, es pot obtenir el títol de *Fachhochschulreife*, que permet l'accés a les institucions d'educació terciària *Fachhochschule*.

- **Gymnasiale Oberstufe:** En aquesta segona etapa, l'alumne que prové del *Gymnasium* ha de cursar certes matèries o combinacions de matèries amb les quals també s'ofereix una especialització individual. Un cop finalitzat el cicle, s'ha de passar l'*Abitur*, una prova que dóna accés a totes les institucions d'educació superior.
- **Berufsschule:** És una institució que ofereix de dos a tres anys d'educació secundària superior a temps parcial a alumnes d'edats compreses entre els 15-16 i els 18-19 anys. Per ser admès en aquests centres només cal haver completat l'educació secundària obligatòria, independentment de la qualificació obtinguda. El currículum consisteix en una formació professional bàsica i especialitzada. Depenent dels resultats obtinguts, els alumnes poden continuar els estudis en altres centres d'educació secundària superior.

Educació terciària

L'educació terciària està dividida en la formació professional superior i en els estudis universitaris.

Formació professional superior

La formació professional superior es pot cursar en dos tipus de centre:

- **Berufsakademien:** És un centre d'educació superior que ofereix tres anys de formació a joves de 19 o més anys d'edat. Es combinen classes a l'aula amb pràctiques professionals. S'hi accedeix a partir de la titulació obtinguda al *Gymnasium* o una *Fachoberschule*. L'ensenyament en aquests centres és gratuït i depèn del Ministeri d'Educació de cada Land. Els alumnes que obtenen un resultat satisfactori en els ensenyaments empresarials, tecnològics o de serveis socials obtenen una qualificació professional. Els alumnes d'aquest centre poden obtenir el títol de grau (*Bachelor*) i seguir amb estudis superiors de màster.
- **Fachschulen:** Centre d'educació superior que ofereix cursos professionals de curta durada a joves de 18 o més anys d'edat i que prèviament s'han format en una professió reconeguda. Per accedir a aquests centres, els alumnes han hagut de completar la formació professional corresponent i haver adquirit experiència. La gestió i finançament d'aquests centres correspon al Ministeri d'Educació de cada Land. No hi ha taxes de matriculació.

Un cop finalitzada la formació en aquests centres, els alumnes obtenen el títol de *Fachschulabschluss*, que concedeix una qualificació professional per exercir però

que no dona pas a d'altres estudis superiors. Els alumnes d'aquests centres també tenen l'opció d'obtenir el títol de *Fachhochschulreife*, que normalment concedeix la *Fachoberschule*, amb l'assistència a cursos més extensos.

Ensenyament universitari

La formació universitària s'adquireix en dos tipus de centre:

- **Universität:** És la institució d'educació superior que ofereix programes de llarga i mitjana durada a temps complet a estudiants de 18 i 19 anys. El Ministeri d'Educació de cada Land és l'organisme encarregat dels centres públics, que normalment estan finançats en la seva totalitat pel Land.
- **Fachhochschule:** És una universitat de tipus tècnic. Aquests centres ofereixen educació superior aplicada i investigació en àrees com l'enginyeria, el comerç, l'administració, els serveis socials, l'agricultura i el disseny a alumnes de 18 i 19 anys. L'admissió es pot realitzar a través d'una *Fachoberschule*, un *Gymnasium* o una *Berufsoberschule* (només existent en alguns Länder), depenent de la qualificació obtinguda.

Dades³

- El 87% dels joves d'entre 25 i 34 anys obtenen una qualificació de secundària superior (el 83% a l'OCDE).
- Un de cada dos joves (48%) amb una qualificació de secundària superior o de post-secundària està cursant o ha cursat estudis de formació professional (el 46% a l'OCDE).
- El 81% dels individus amb formació secundària superior de tipus vocacional o educació post-secundària no terciària té un contracte laboral, mentre que el percentatge d'individus amb una formació secundària superior de tipus general i amb un contracte laboral és del 62%.
- Malgrat que el percentatge de joves que cursen educació terciària s'ha incrementat en els últims anys, s'estima que el 36% dels joves es graduarà en programes d'educació terciària mentre que a l'OCDE s'estima que ho faran de mitjana el 50% dels joves (estimació 2013).
- Les taxes d'ocupació són més altes que la mitjana de l'OCDE en tots els nivells educatius. Tenen contracte laboral el 88% d'individus amb educació terciària (el 83% a l'OCDE), el 80% d'individus amb formació secundària superior o post-secundària no terciària (el 74% a l'OCDE) i el 58% d'adults amb qualificació menor a la secundària superior o post-secundària (el 56% a l'OCDE).
- Al voltant del 10% dels joves d'entre 15 i 29 anys ni estudiaven ni treballaven el 2012 (el 15% a l'OCDE). Des de l'inici de la crisi econòmica, Alemanya ha estat un dels pocs països on aquesta taxa s'ha reduït.⁴

³ *Education at a Glance 2015: Indicators*, OCDE.

⁴ *Education at a Glance 2014: Indicators*, OCDE.

Valoració

Fortaleses

- El model de triple separació ajuda a atendre millor les necessitats educatives de cada alumne. Els defensors d'aquest sistema argumenten que un sistema homogeni deixa molts nens desatesos. El fet de separar els estudiants per habilitats fa que la feina sigui comparada entre estudiants del mateix nivell i que previngui minvar l'autoestima d'aquells alumnes amb menys habilitats.⁵
- Es potencia el model d'educació més pràctica. Dels alumnes titulats en cursos d'educació secundària superior, el 48% havia cursat FP.
- La FP dual ajuda a la transició al mercat laboral. La formació professional dual es considera un dels elements que han ajudat a mantenir unes taxes d'atur juvenil baixes durant el període de recessió.⁶

Debilitats

- La distribució dels alumnes a partir dels 10 anys agreuja la discriminació dels infants procedents de famílies humils (crítica del GEW,⁷ l'ONU i la UE).
- A l'edat de 10 anys no es pot determinar el potencial de l'alumne, especialment si aquest prové d'una situació socioeconòmica desafavorida (ONU).
- La descentralització del sistema produeix grans desigualtats entre els estats federats.
- Els sistemes que separen els alumnes a avançades edats segons les seves aptituds presenten més disparitats en termes d'instrucció que els països amb sistemes educatius integrats (UE – Comissió i Parlament).
- Sovint, les tasques que fan els estudiants de formació professional dual durant el període de pràctiques no corresponen amb el currículum impartit a les classes teòriques. 1 de cada 10 estudiants fa tasques que no tenen relació amb allò que està estudiant.⁸
- El sistema de triple separació estigmatitza els estudiants dels nivells més baixos, té un impacte negatiu en els seus resultats acadèmics i influencia les seves actituds.⁹

⁵ "Poverty, Tracking, and the Social Construction of Failure: International Perspectives on Tracking". *Journal of Children & Poverty*.

⁶ *Informe de Seguimiento de la EPT en el mundo. Los jóvenes y las competencias*. Ediciones UNESCO, 2012.

⁷ Sindicat d'Ensenyament i d'Educació (GEW). "La crisis del modelo alemán", *El País*, 18/11/2004.

⁸ [La otra cara de la Formación Profesional Dual en Alemania](#). *El Diario*, 03/07/2013.

⁹ Maureen T. Hallinan, "Tracking: From Theory to Practice", *Sociology of Education*, 67(2), 1994, 79-84.

Fonts

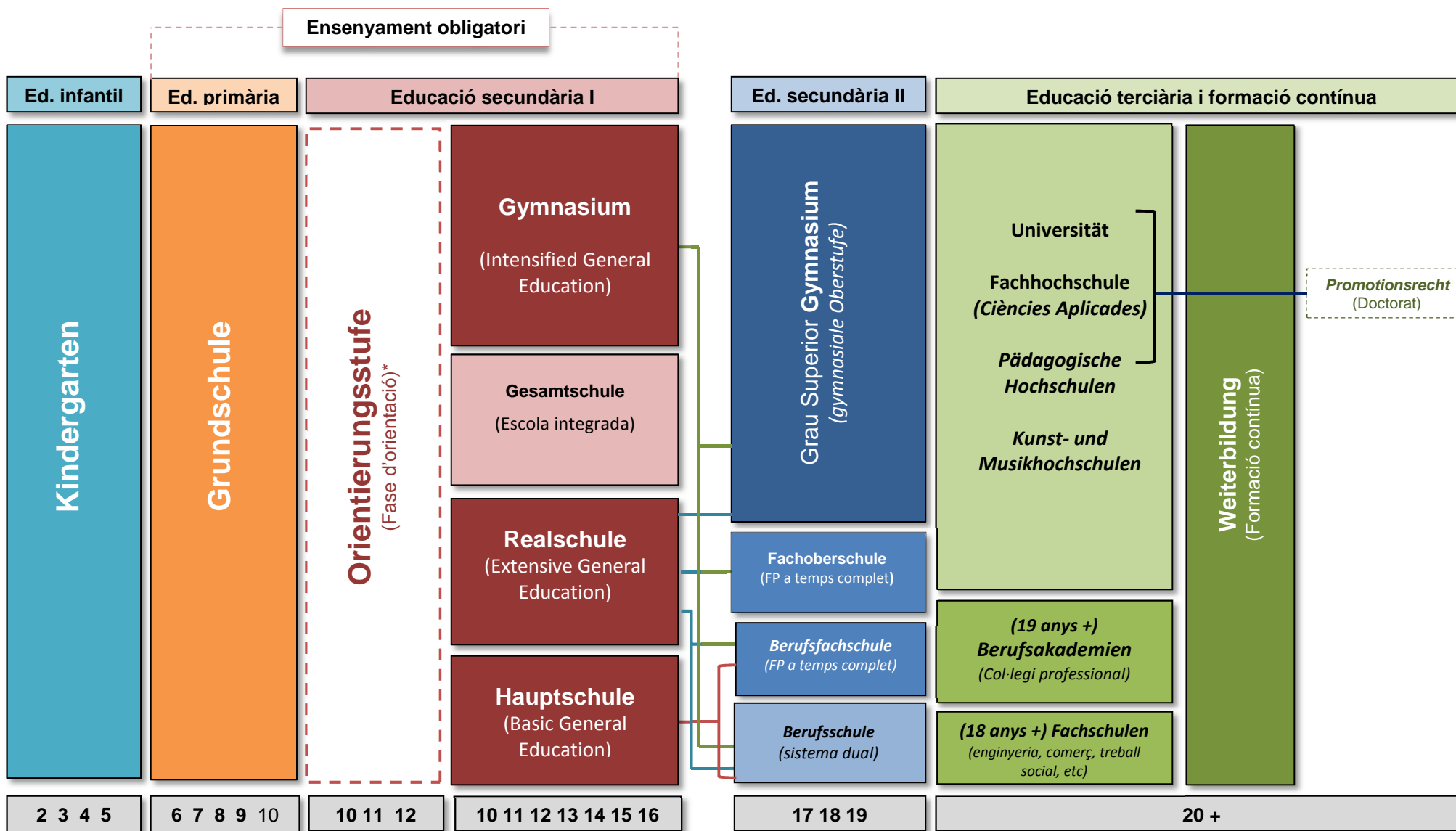
Eurydice 2005: *Glosario Europeo sobre Educación. Instituciones educativas*. Unidad Europea de Eurydice, Brussel·les, vol. 2, 2^a ed.

Eurydice 2010: *Organisation of the education system in Germany*. Education, Audiovisual and Cultural Executive Agency (EACEA), Brussel·les.

Eurydice 2015: *The Education System in the Federal Republic of Germany 2013-2014. A description of the responsibilities, structures and developments in education policy for the exchange of information in Europe*. In cooperation with the German EURYDICE Unit of the Federal Government in the Federal Ministry of Education and Research. KMK, Bonn.

Eurydice 2015: *The Structure of the European Education Systems 2015-2016: Schematic Diagrams. Eurydice Facts and Figures*. Luxemburg: Publications Office of the European Union.

Gràfic 1.1 – Organigrama del sistema educatiu d'Alemanya

* La fase d'orientació només s'ofereix als Länder de Berlin i Brandenburg.

2. ANGLATERRA (REGNE UNIT)

L'educació al Regne Unit és obligatòria dels 5 als 16 anys. Es promou la participació activa en els primers anys de vida de l'infant (etapa d'educació infantil) i també passats els setze (educació post-secundària i terciària). Es troben diferències en el funcionament i l'organització del sistema educatiu entre les quatre nacions que constitueixen el Regne Unit (Anglaterra, Gal·les, Irlanda del Nord i Escòcia), ja que la competència educativa recau en els governs de cada una d'aquestes nacions.

Durant l'etapa d'educació obligatòria, l'educació és majoritàriament pública, amb un 90% d'alumnes escolaritzats en una escola finançada per l'Estat.

Educació infantil — Nursery School

La *Nursery School* és un institució que ofereix educació a temps parcial a infants d'entre 2 i 5 anys. Les institucions privades poden estar finançades pel govern sempre i quan el programa educatiu s'ajusti a les directrius marcades.

Educació primària — Primary School

A Anglaterra l'educació primària a temps complet s'imparteix a infants de 5 anys fins als 11 anys. Està formada per dues etapes: *Key Stage 1* (de 5 a 7 anys) i *Key Stage 2* (de 7 a 11 anys).

En algunes àrees d'Anglaterra existeix un sistema de tres nivells, que equival al *Key Stage 1* (*First School*, dels 5 als 7 anys), al *Key Stage 2* (*Middle School*, dels 8 als 12 anys) i al *Key Stage 3* (*Secondary School*, dels 12-13 als 16 anys).

Educació secundària – Secondary School

Comença a l'edat d'onze anys i comprèn dos cicles, el *Key Stage 3* (dels 11 als 14 anys) i el *Key Stage 4* (dels 14 als 16 anys). Les escoles de secundària ofereixen una educació general a temps complet entre els 11 (12-13 en el cas del sistema de *Middle School*) i els 16 anys. La majoria de centres d'Anglaterra són *Comprehensive Schools*, centres d'admissió en els quals no depèn de les aptituds de l'alumne. El finançament prové majoritàriament de fons públics (*Maintained Schools*).

Tipus de centre

A Anglaterra, tots els infants d'entre 6 i 15 anys tenen el dret de cursar els estudis en un centre de titularitat pública. Els centres públics més comuns són:¹⁰

Community Schools: Són centres que depenen de l'autoritat local, que és la propietària dels terrenys i de l'edifici de l'escola, qui contracta el personal i la principal responsable de l'admissió d'alumnes i del finançament del centre. No estan influenciats per cap religió (no són confessionals) ni per companyies privades. Poden ser d'educació primària i/o secundària.

¹⁰ UK Government webpage: [Types of School](#)

Foundation Schools i Voluntary Schools: Són centres finançats per l'autoritat local, però que tenen més llibertat/flexibilitat per operar que les *Community Schools*. Els terrenys, l'edifici i el procés d'admissió van a càrrec del consell d'administració de l'escola. Poden ser confessionals. Poden ser d'educació primària i/o secundària.

Academies: Són centres finançats amb fons públics. Són centres independents que no estan obligats a seguir el currículum nacional. Normalment, es troben en àrees desfavorides per reemplaçar centres que es troben en condicions difícils o bé per oferir places educatives en llocs on no es cobreix la demanda. El finançament prové directament del govern (*Department for Children, Schools and Family*) i no de l'autoritat local. Alguns d'aquests centres reben patrocini d'empreses, universitats, grups religiosos, que aporten al voltant del 20% del capital inicial. En general, són escoles d'educació secundària, encara que per llei també poden ser d'educació primària.

Faith Schools: Són centres que segueixen el currículum nacional general, però amb llibertat pel que fa als estudis religiosos. Tenen un caràcter religiós particular o llaços amb alguna organització religiosa. // **Faith Academies:** Són acadèmies amb llibertat per a l'ensenyament de religió. No han de seguir el currículum nacional i tenen els seus propis processos d'admissió.

Free Schools: Són escoles finançades pel govern, però que no estan controlades per l'autoritat local sinó per grups, com ara organitzacions benèfiques, universitats, pares i mares, docents o empreses. Aquestes escoles estan classificades com a *all abilities* i, per tant, no poden tenir processos selectius d'admissió (classificades com a *Comprehensive Schools*, no poden ser *Grammar Schools*). No estan obligades a seguir el currículum nacional. Tenen condicions pròpies per als salaris i les condicions del personal docent i poden canviar la durada dels trimestres, així com els dies de festa de l'escola.

City Technology College: Són escoles situades en àrees urbanes que ofereixen educació general a temps complet a alumnes d'entre 11 i 18-19 anys, posant especial èmfasi en les àrees de ciència i tecnologia. L'admissió no es basa en aptituds acadèmiques. Estan finançades per patrocinadors i promotors (empreses privades, organitzacions benèfiques) i també reben una subvenció anual del *Department for Children, Schools and Family* (govern central). Poden ser confessionals i l'ensenyament és gratuït.

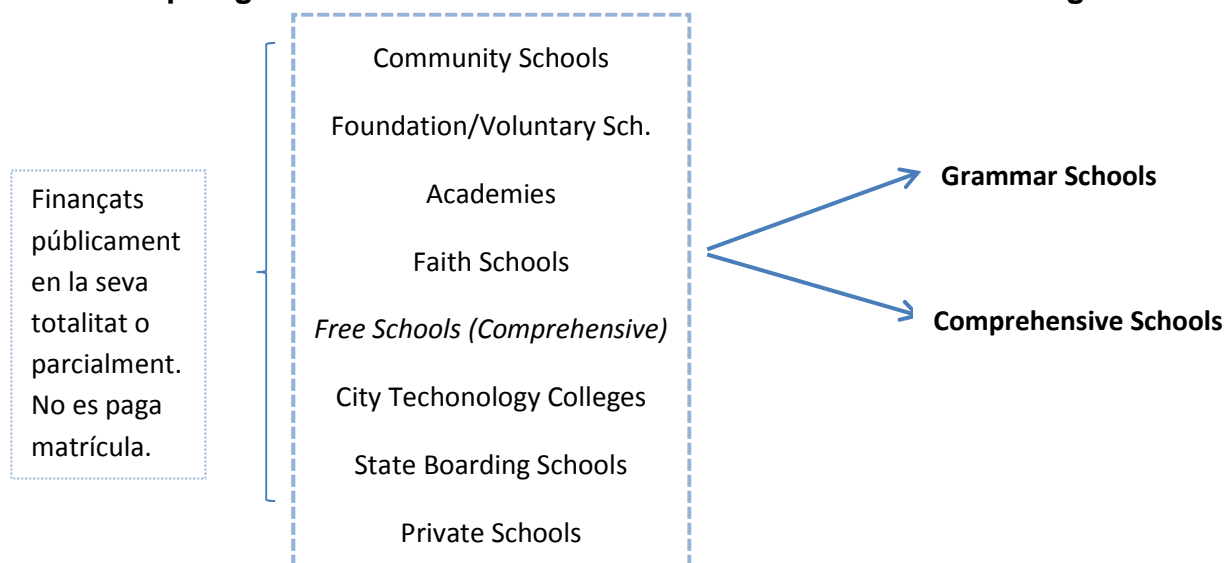
State Boarding Schools (Internat): Són centres d'internat on l'educació és gratuïta, però hi ha taxes d'allotjament/manteniment. Alguns d'aquests centres depenen dels ajuntaments locals i d'altres estan gestionats com a *Academies* o *Free Schools*.

Private Schools: Són centres de finançament privat. En aquests centres no és obligatori seguir el currículum nacional. Reben inspeccions regularment.

Grammar Schools: Són centres que existeixen en algunes regions d'Anglaterra, però que amb el pas del temps han anat reduint la seva presència. Són centres d'educació secundària on el procés d'admissió es basa en una prova d'aptituds. Són institucions romanents de les escoles oficials selectives de Gran Bretanya i Irlanda del Nord i el seu origen es remunta a l'Europa medieval.

Comprehensive Schools: Són un tipus de centre d'ensenyament secundari on l'admissió no es basa en les aptituds de l'infant.

Gràfic 2.1 – Tipologia dels centres educatius d'educació secundària a Anglaterra

Educació post-secundària

A Anglaterra, l'educació post-secundària es pot cursar seguint dos tipus d'estudis:

Further Education (Sixth Form): El *Sixth Form* és l'última etapa de l'educació secundària superior a Anglaterra. El *Sixth Form Level* consta de dos anys, el primer any anomenat *Lower Sixth* (Examens AS level) i el segon any anomenat *Upper Sixth* (A Levels). Aquest últim es basa en tres assignatures i normalment és la porta d'accés a la universitat.

Further Education (BTEC): Els *Business and Technology Education Council* són estudis d'un o dos anys en matèries professionals com enginyeria, disseny, agricultura, serveis socials i salut. Són estudis que proporcionen una formació professional en la categoria d'oficial o de tècnic. Es poden començar a cursar a partir dels 14 anys i els nivells van de l'1 al 8. Tenen equivalència a d'altres certificats d'educació superior, depenent del nombre de cursos i d'assignatures completades.

A més a més, hi ha la:

National Vocational Qualification (NVQ): Els NVQ són certificats de competències. Per obtenir aquests certificats, els alumnes han de ser capaços de demostrar que poden portar a terme la feina al nivell requerit. Hi ha cinc nivells de NVQ, des del nivell que se centra en activitats més bàsiques fins al nivell d'alta direcció.

Taula 2.1 – Equivalències de titulació en l'educació post-secundària a Anglaterra

Level 2 NVQ	BTEC Level 2 Diploma	General Certificate of Secondary Education
Level 3 NVQ	BTEC Level 3 Extended Diploma	A-Levels
Level 4 NVQ	BTEC Level 6 Diploma	Bachelor's Degree
Level 5 NVQ	BTEC Level 7 Diploma	Master's Degree

Educació terciària

Són els estudis universitaris.

University: És l'educació superior a temps parcial o complet que permet obtenir els títols de *Bachelor* (grau), màster o doctorat. Està dirigida a estudiants que tenen 18 anys o més i que han completat els estudis de *Sixth Form* (A-Levels) o tenen una titulació equivalent.

Dades¹¹

- El 84% de la despesa en institucions d'educació primària, secundària i post-secundària prové de fons de finançament públic (el 91% a l'OCDE), el sisè percentatge més baix dels països de l'OCDE.
- L'escolarització en l'etapa infantil és gairebé universal. L'any 2013, el 97% dels infants de 3 anys estava escolaritzat (el 74% a l'OCDE).
- A partir del 2010, les taxes universitàries es van pujar considerablement i en paral·lel es van millorar les condicions de crèdits i préstecs per a estudiants. El 92% dels estudiants de grau a temps complet estudien amb un crèdit o amb una beca.
- En l'educació terciària, el finançament provinent de fons públics és del 57% (el 70% a l'OCDE).
- La taxa de població d'entre 25 i 64 anys amb una graduació de tipus universitari és del 42% (el 36% a l'OCDE). A més, els individus amb educació terciària del Regne Unit tenen una de les taxes més baixes d'atur dels països de l'OCDE. La taxa d'atur augmenta per a aquells que han completat l'educació secundària superior (3,9%) i per a aquells que han assolit un nivell d'educació inferior a la secundària superior (7,7%). Tot i així, totes aquestes taxes d'atur estan per sota de la mitjana de l'OCDE.

¹¹ *Education at a Glance: United Kingdom, 2015.*

Valoració

Fortaleses

- És un sistema educatiu reconegut a nivell mundial i europeu.
- A PISA 2012, els estudiants d'origen immigrant (de primera o segona generació) del Regne Unit van obtenir resultats similars en matemàtiques que els altres estudiants.
- L'any 2012, el Regne Unit va ser la segona destinació més popular per als estudiants internacionals d'educació superior.¹²

Debilitats

- Hi ha un debat obert sobre qui regeix el sistema. A partir de la reforma educativa del 1988, el poder d'administració de les escoles ha anat passant de l'autoritat local a la central i a l'educació dels consumidors. Va aparèixer un "mercat educatiu" que feia que el poder de les autoritats locals sobre les escoles disminuís en augmentar la independència econòmica i de gestió dels centres. Amb aquesta nova filosofia que el sistema educatiu ha d'aportar alguna cosa a la posició econòmica nacional va néixer un altre tipus d'escola, la *City Technical College*.¹³ [L'enfocament de mercat en la gestió del sistema educatiu vol dir que el Departament d'Educació posa èmfasi a promocionar les *Free Schools* i les *Academies* en detriment de les escoles comunitàries i integrals (*Comprehensive and Community Schools*)].¹⁴
- Hi ha una clara divisió entre el nord i el sud en els resultats obtinguts pels alumnes. Les regions amb un rendiment acadèmic més alt es troben al sud, mentre que les que obtenen un rendiment acadèmic més baix estan ubicades al nord d'Anglaterra.¹⁵
- L'allunyament d'un compromís amb l'educació integral (*Comprehensive Schools*), l'acceptació d'algunes formes de selecció acadèmica (*Grammar Schools*) i la creixent diferenciació i competició entre tipus d'escoles ha reforçat les desigualtats en l'educació. Hi ha hagut una tendència a posar el focus a la inclusió social des de la visió de satisfer les demandes del mercat laboral en lloc de fer-ho amb l'objectiu d'assolir nivells significatius de redistribució de recursos.¹⁶

¹² *Estrategia Internacional del Reino Unido en materia educativa*. Pàgina web del Govern de la Gran Bretanya, <https://www.gov.uk/government/world-location-news/175818.es-419>

¹³ [Los Sistemas Educativos Europeos ¿Crisis o Transformación?](#). Colección Estudios Sociales, 18, Barcelona, Fundació La Caixa, 2005.

¹⁴ Melissa Benn, [The crisis facing Britain's education system](#), *The Guardian*, 16/08/2016.

¹⁵ Natalie Perera, Mike Treadaway, *Education in England: Annual Report 2016*. Centre Forum. April, 2016.

¹⁶ C. Leathwood, R. Alistair, M.P. Moreau, N. Rollock, K. Williams, [Educational Policies that Address Social Inequality. Country Report: The United Kingdom](#). Londres, London Metropolitan University, Institute for Policy Studies in Education. Novembre 2008.

Fonts

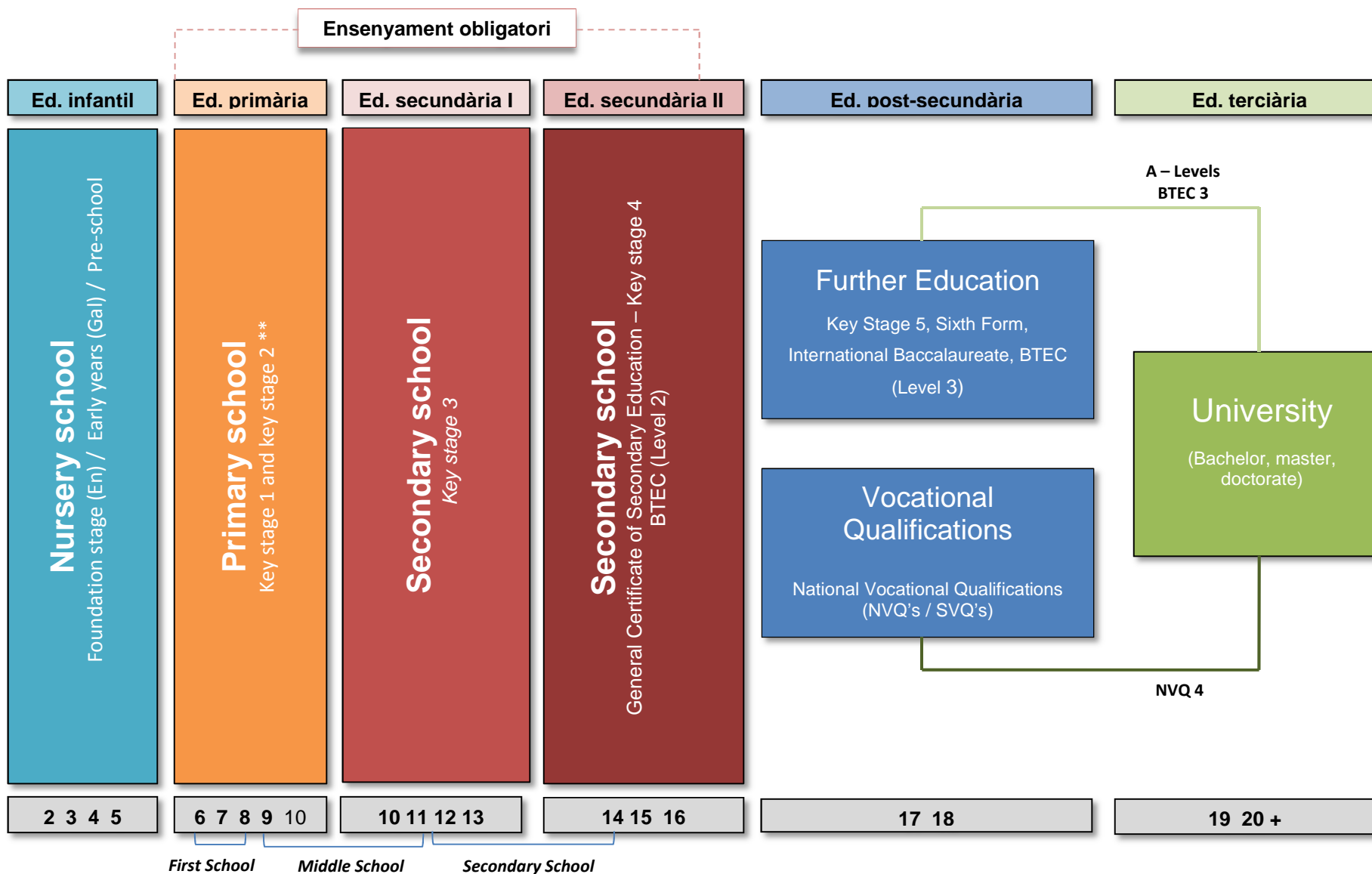
British Council. *Glosario Education UK* (Spain). Educationuk.org.
<http://www.educationuk.org/spain/articles/glossary/>

Comissió Europea 2010: *Eurybase: Organisation of the Education System in the United Kingdom-England, Wales and Northern Ireland 2009-2010*. Comissió Europea.

Eurydice 2005: *Glosario Europeo sobre Educación. Instituciones educativas*. Unidad Europea de Eurydice, Brussel·les, vol. 2, 2ª ed.

Eurydice 2015: *The Structure of the European Education Systems 2015-2016: Schematic Diagrams. Eurydice Facts and Figures*. Luxemburg: Publications Office of the European Union.

Gràfic 2.2 – Organigrama del sistema educatiu d'Anglaterra

3. AUSTRÀLIA

El sistema educatiu australià és competència del govern federal, a excepció del disseny de la política educativa en les etapes d'educació primària i secundària, la qual és competència dels sis estats i dels dos territoris (Territori de la Capital Australiana i Territori del Nord) en què s'organitza la *Commonwealth* Australiana. L'educació obligatòria té una estructura similar a tot el país, amb algunes petites variacions depenent de l'estat o del territori. El govern federal s'encarrega de coordinar l'ensenyament i dóna les orientacions del currículum nacional. El sistema australià de titulacions compta amb tretze títols vinculats a una sèrie de requisits acadèmics, regulats per l'*Australian Qualification Network*.

Educació infantil — Preschool

A Austràlia, aquesta etapa educativa no és de caràcter obligatori, a excepció d'algunes regions. Les famílies poden optar per escolaritzar l'infant a partir dels 2-3 anys fins als 4 a les anomenades *Preschool* o *Day Care*. Després d'aquesta etapa, a l'edat de 5 anys, els infants poden cursar un curs preparatori a temps parcial com a introducció a l'educació primària conegut com a *Preparatory Year* o *Kindergarten*. La major part de les famílies (el 85%) inscriu els seus fills en aquest curs preparatori.

Educació primària — Primary School

Un cop finalitzat aquest curs/any introductori a l'educació primària, els infants de 6 anys comencen la seva educació obligatòria a la *Primary School*, on seran fins als 11-12 anys. Durant aquesta etapa, els infants cursen unes assignatures comunes, impartides pel mateix/a mestre/a. No hi ha un currículum comú a tot el país, ja que són els estats i els territoris els que acaben de definir-lo, però cal dir que les diferències són mínimes i que està força centralitzat i més a les etapes inicials de l'educació de l'infant.

Educació secundària — Secondary School

Hi ha dos nivells o cicles d'educació secundària. El primer va dels 11-12 anys fins als 15-16 i s'imparteix a les anomenades *High School*. Els primers anys, com en l'educació primària, els joves tenen unes matèries comunes. No obstant això, en els últims anys s'han començat a introduir a les *High Schools* programes i matèries de formació professional. El segon cicle va dels 16 als 18 anys (educació secundària superior) i es duu a terme als *College* o *Senior High School*. Superada l'educació secundària inferior (com a mínim el *Year 10*), els joves també poden cursar un curs de formació professional, *Vocational Course*, a les institucions conegudes com a TAFE (*Technical and Further Education*).

Educació superior

Per accedir a l'educació superior, els joves que opten per cursar l'educació secundària superior més centrada en l'àmbit acadèmic o general han d'acreditar el *Senior Secondary Certificate of Education*, mentre que els que opten per la vessant més vocacional han de cursar un any o dos més d'un *Vocational Course*, que els permetrà obtenir un *Certificate IV*, que els possibilitarà accedir, aleshores sí, a aquesta educació superior.

Algunes institucions especialitzades en la *Vocational Education and Training* permeten accedir als *Bachelor's Degree* mitjançant l'adquisició de certs diplomes.

Educació terciària

A Austràlia, els que volen accedir a l'educació superior obtenen l'anomenat TES (*Tertiary Entrance Score*) o una titulació equivalent (depenent de l'estat), a part del *Senior Secondary Certificate of Education*. La puntuació final d'aquest índex determinarà a quina institució d'educació superior serà admès l'alumne. Cada territori té la seva forma de calcular aquest TES i cada institució d'educació superior té el seu criteri per a l'admissió o no de l'alumne.

L'educació secundària a Austràlia és proporcionada per les universitats, que són reconegudes com a institucions *self-accrediting* (responsables de la qualitat dels seus propis programes i graus) i pels instituts universitaris d'educació superior professional, coneguts com a *non self-accrediting higher education institutions*.

Les universitats, a excepció de dos casos concrets, són institucions públiques. La majoria d'instituts universitaris d'educació superior professional són privats, tot i que també n'hi ha de públics, i són supervisats per les autoritats competents de cada estat o territori.

Dades¹⁷

- A Austràlia, el percentatge d'infants inscrits a les *Kindergarten* (educació infantil) ha augmentat del 51% del 2005 al 85% del 2013.
- La taxa d'atur de les persones d'entre 25-64 anys que tenen estudis inferiors a l'educació secundària superior és del 7,8%, la dels que tenen educació secundària superior no terciària és del 4,6% i la dels que tenen educació terciària és de 3,2%.
- El percentatge de joves d'entre 25 i 29 anys que ni estudia ni treballa és del 10,1% entre els homes i del 15,3% entre les dones.

¹⁷ Country Note. Australia. Education at a Glance 2016. OCDE.

Valoració
Fortaleses
<ul style="list-style-type: none">• Hi ha uns objectius educatius nacionals comuns que compten amb un ampli suport polític i social.• El sistema d'educació superior gaudeix de reconeixement.
Debilitats
<ul style="list-style-type: none">• Tot i l'increment d'inversió en educació primerenca, Austràlia segueix tenint uns nivells de matriculació en les primeres etapes educatives de l'infant molt per sota de la majoria de països de l'OCDE. Només un 18% dels infants de tres anys participa en aquesta educació primerenca, enfront del 70% de l'OCDE.• Hi ha poca oportunitat de feedback dels centres cap als professors.

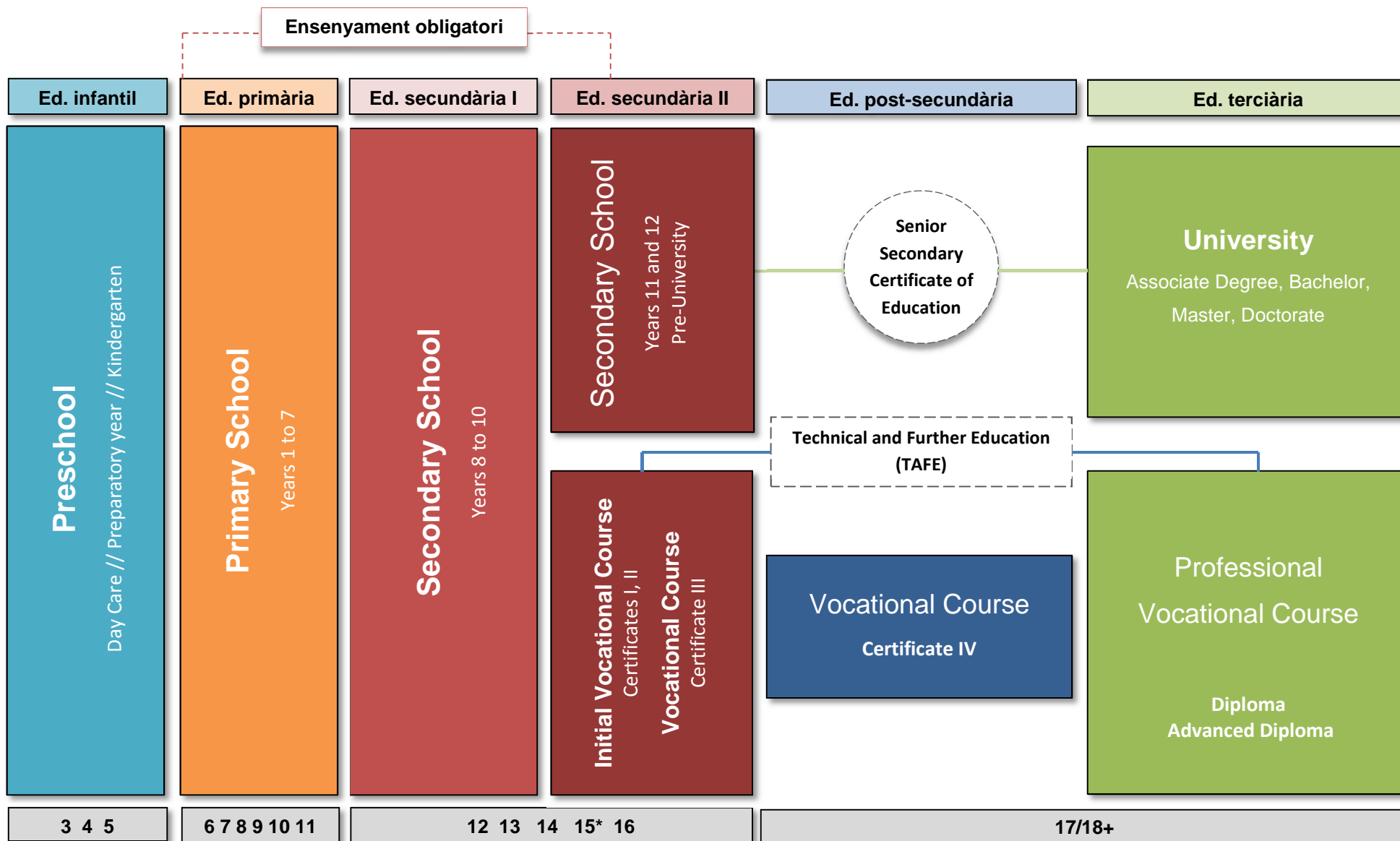
Fonts

EP-Nuffic. The Organisation for Internationalisation in Education 2015: *Education System Australia. The Australian education System described and compared with the Deutch System.* [Version 2](#)

Web Departament d'Educació i Formació australià: [Department of Education and Training](#)

Web del Govern d'Austràlia del Sud: [The education System in South Australia](#)

Gràfic 3.1 – Organigrama del sistema educatiu d'Austràlia

4. ESPANYA

El sistema educatiu espanyol està regulat per la Llei Orgànica d'Educació de 2006, que actualment es troba en procés de canvi.

L'educació és un dret constitucional, és obligatòria dels 6 als 16 anys i de caràcter gratuït. D'acord amb la Constitució de 1978, existeix un repartiment de competències educatives entre les diferents entitats i administracions de l'Estat. Les competències educatives estan traspassades a les comunitats autònomes. El govern central es reserva la competència exclusiva de regular l'estructura dels diferents nivells educatius i les condicions d'obtenció, expedició i homologació de títols acadèmics i professionals.

Educació infantil

És l'etapa educativa que atén els infants dels zero als sis anys, contribuint al seu desenvolupament físic, afectiu, social i intel·lectual. L'educació infantil està dividida en dos cicles: un primer cicle que va fins als 3 anys i un segon, que va dels 3 als 6 anys.

Educació primària

Té un caràcter gratuït, obligatori i comprèn sis cursos acadèmics. Per tant, s'inicia l'educació primària amb sis anys i s'acaba amb dotze. Aquesta etapa educativa té com a principal finalitat facilitar als infants l'aprenentatge de la comprensió i l'expressió oral, la lectura, l'escriptura, el càlcul, l'adquisició de nocions bàsiques de la cultura, l'hàbit de la convivència i el treball en equip i fomentar la creativitat i l'afectivitat afavorint el desenvolupament integral de l'alumne. L'educació primària s'organitza en assignatures i àrees amb un caràcter global i integrador i és impartida per mestres que tenen competències en totes les àrees d'aquest nivell (l'educació física, la llengua estrangera i la música és impartida per mestres especialistes).

Educació secundària obligatòria (ESO)

És l'etapa que completa l'educació bàsica dels infants i és gratuïta i obligatòria. Consta de quatre cursos, que se segueixen ordinàriament entre els 12 i els 16 anys. L'educació secundària obligatòria té les finalitats següents: aconseguir que tots els alumnes adquireixin els elements bàsics de la cultura, tant humanístics, artístics, científics com tecnològics, desenvolupar i consolidar hàbits d'estudi i de treball, preparar l'alumne per a la incorporació a estudis posteriors i per a la seva inserció laboral. Les assignatures s'agrupen en tres blocs: assignatures troncales, assignatures específiques i assignatures de lliure configuració, que són competència de les comunitats autònomes. Des del curs 2015-2016, aquesta educació secundària comprèn dos cicles: un primer cicle que consisteix en tres cursos i un segon cicle d'un curs, en què es pot triar entre les opcions: o bé ensenyaments acadèmics orientats a la iniciació del batxillerat o bé ensenyaments orientats a la iniciació de la formació professional.

Educació secundària post-obligatòria

Batxillerat: Forma part de l'educació secundària post-obligatòria, té un caràcter voluntari i es cursa entre els 16 i 18 anys, generalment. Hi ha tres modalitats o vies diferents, que ofereixen una preparació especialitzada als alumnes segons les seves perspectives de

futur. Les modalitats actuals de batxillerat són: ciències, humanitats, i ciències socials i arts. Durant aquesta etapa, es capacita l'alumne per cursar estudis superiors i se li proporciona formació, maduresa intel·lectual i humana, coneixements i habilitats perquè pugui desenvolupar funcions socials i incorporar-se a la vida activa.

Formació professional: Són els estudis de caràcter més professional i vocacional, estan orientats al mercat laboral i obeeixen a la necessitat d'obtenir personal qualificat especialitzat manifestada pels diferents sectors del mercat de treball. Dins de la formació professional, hi ha el cicle de formació professional bàsica, al qual es pot accedir un cop finalitzat el tercer curs de l'educació secundària obligatòria, comprèn dos cursos acadèmics i atorga al jove un títol de formació professional bàsica i el títol d'educació secundària obligatòria. Aquests ensenyaments són d'oferta obligada i gratuïta.

Després hi ha els cicles formatius de grau mitjà, al quals s'accedeix un cop finalitzat amb èxit el segon cicle de l'educació secundària obligatòria. Formen part de l'educació secundària post-obligatòria i atorguen al jove un títol de tècnic. Segons l'opció d'estudis triada, el títol serà un dels següents: tècnic d'arts plàstiques i disseny (grau mitjà en arts plàstiques i disseny), tècnic esportiu (ensenyaments esportius de grau mitjà) i tècnic (cicle formatiu de grau mitjà).

Educació terciària

A Espanya, l'educació superior està formada pels ensenyaments universitaris, els ensenyaments artístics superiors i per la formació professional superior. Als ensenyaments universitaris s'hi pot accedir de formes i en condicions diferents.

Universitat: Un cop finalitzat el batxillerat, a través les anomenades Proves d'Accés a la Universitat (Selectivitat), els joves poden accedir als estudis superiors universitaris anomenats graus i, un cop obtingut el títol de graduat, poden accedir als estudis de màster i doctorat.

Les persones de més de 25 anys poden accedir als estudis universitaris mitjançant un examen que permet l'accés a la universitat.

També es pot accedir als estudis universitaris un cop obtinguts els títols de formació professional superior.

Cicles formatius de grau superior: Són cicles que atorguen un títol de tècnic superior. Actualment, hi ha més de 150 especialitats formatives, que s'organitzen en 26 famílies professionals (administració i gestió, agrària, comerç i màrqueting, arts gràfiques, hosteleria i turisme, informàtica i comunicacions...).

Dades¹⁸

- A Espanya, cinc de cada deu joves d'entre 20 i 24 anys estudien, mentre que dos no estudien però estan treballant i tres no treballen ni estudien.
- Del 2010 al 2104, el nombre de joves d'Espanya que estudien entre els 20 i els 24 anys ha augmentat 10 punts percentuals, valor que triplica l'increment de la mitjana de l'OCDE i la UE-21.
- La major part de països dedica un percentatge significatiu del seu pressupost públic a l'educació. De mitjana, als països de l'OCDE, la despesa en educació —des de l'educació primària a la terciària— suposa un 11,6% de la despesa pública total, mentre que la mitjana als països de la UE-21 és el 10%. La despesa d'Espanya és un 8%.

Valoració

Fortaleses

- Autonomia dels centres.
- Elevat percentatge de població jove amb educació superior.

Debilitats

- El marc legal és inestable. Hi ha poc acord polític.
- El fracàs escolar és elevat. El 20% dels joves d'entre 18 i 24 anys no ha acabat els estudis secundaris (la mitjana de la UE és de l'11%).
- El sistema posa un excés de treball fora de l'escola. Segons l'OCDE, Espanya està entre els països que més deures posa a la setmana (6 hores de mitjana en comparació a les menys de 5 hores dels altres països). Aquesta càrrega de treball posa molta pressió a l'alumne. L'OMS adverteix que els alumnes se senten pressionats pels deures.
- S'observen grans diferències socioeconòmiques en el rendiment acadèmic. L'OCDE indica que un alumne socioeconòmicament desfavorit a Espanya té tres vegades més probabilitats d'obtenir males qualificacions.
- Espanya té una de les taxes de repetició més altes dels països de l'OCDE. Mentre a Espanya repeteixen el 28,73% dels alumnes, la mitjana de l'OCDE se situa en un 14,65%.

¹⁸ *Education at a Glance: Spain 2015*, OCDE.

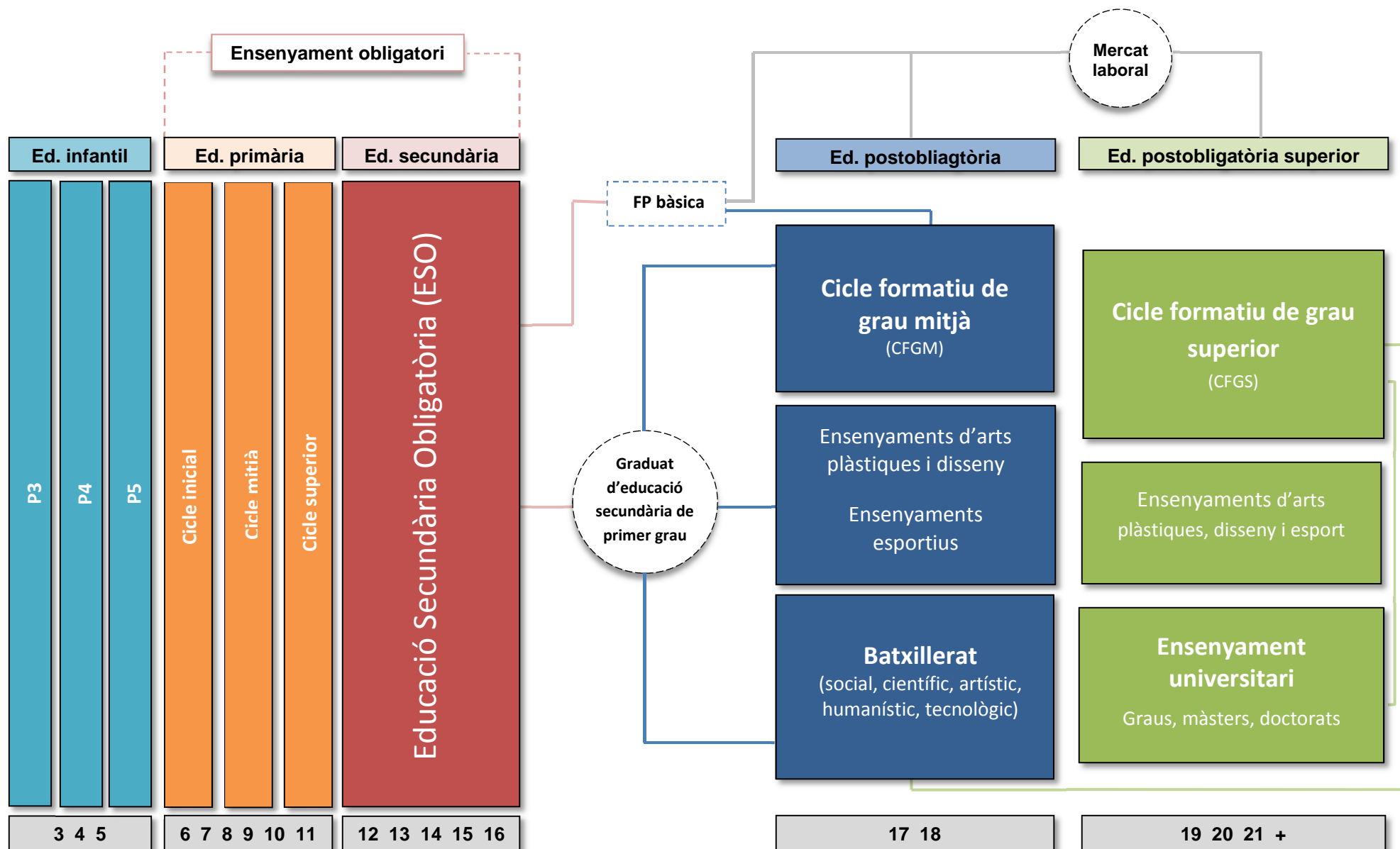
Fonts

OCDE 2015: *Nota País. España. Panorama de la Educación 2015*, <http://www.mecd.gob.es/inee/publicaciones/indicadores-educativos/Indicadores-Internacionales/OCDE.html>

Eurydice 2015: *The Structure of the European Education Systems 2015-2016: Schematic Diagrams Eurydice Facts and Figures*. Luxemburg, Publications Office of the European Union.

Instituto Nacional de Evaluación Educativa 2015: *Panorama de la educación. Indicadores de la OCDE 2015. Informe Español*. Madrid, Ministerio de Educación, Cultura y Deporte.

Gràfic 4.1 – Organigrama del sistema educatiu d'Espanya

5. ESTATS UNITS

Als Estats Units, el Departament Federal d'Educació té poques competències a nivell estatal, ja que es limita a recollir dades i a impulsar lleis generals o programes d'ajuda financera per a minories. El sistema educatiu està completament descentralitzat i és molt heterogeni. La major part de les decisions (organització del sistema, proves d'avaluació, etc.) recauen en les institucions locals i estatals.

Educació infantil — Pre-Kindergarten i Kindergarten

Com a d'altres països, les famílies nord-americanes poden optar per portar els infants a les conegudes com a *Nursery schools* o *Pre-Kindergarten* i a les *Kindergarten*, que formen part de l'educació infantil pre-escolar. Els infants nord-americans acudeixen a aquestes institucions dels 3 als 5 anys. Hi han dos cicles, el primer, que va dels 3 als 4 anys, i el segon, que va dels 4 als 5 anys.

Educació primària — Elementary School

Els infants amb 6 anys inicien la seva educació formal obligatòria a les *Elementary Schools*, on l'objectiu principal és desenvolupar les competències educatives bàsiques de l'infant i ajudar-lo en el seu desenvolupament personal. Aquesta etapa arriba fins als 12 anys d'edat, tot i que en alguns estats s'allarga fins als 14. Les escoles primàries proporcionen instrucció en les habilitats fonamentals de la lectura, l'escriptura i les matemàtiques, així com la història i geografia (impartides en conjunt com a estudis socials), l'artesanía, la música, la ciència, l'art i l'educació física.

Educació secundària — Junior, Middle and High School

Per a la transició de l'educació primària a l'educació secundària, als Estats Units es contempen quatre vies tradicionals que depenen de l'Estat i del districte on l'infant hagi estudiat.

Una primera via consisteix a realitzar l'educació primària i la secundària inferior en un mateix centre fins als 14 anys. Un cop complerts els 14 anys, els joves passen a assistir a la *High School*, on estudien fins als 18 anys.

La segona via contempla l'opció d'estudiar quatre anys a la *Primary School* (6-9 anys). Un cop finalitzat aquest període, l'alumne passa a la *Middle School*, institució dissenyada per millorar la transició entre l'educació primària i l'educació secundària (10-13 anys) i, finalment, completa l'etapa d'educació secundària cursant quatre anys a la *High School*.

La tercera via de transició és aquella en la qual l'infant cursa cinc anys d'educació primària (6-11 anys) a l'*Elementary School*. Un cop finalitzada aquesta primera etapa, passa a assistir a la *Junior High School*, on cursa tres anys més (12-14) i, finalment, completa l'etapa d'educació secundària a la *Senior High School* (15-18 anys).

Finalment, la quarta opció és aquella en la qual l'infant cursa sis anys d'educació primària (6-11 anys) i uns altres sis al *Combined Junior / Senior School* (12-18 anys).

L'educació secundària és majoritàriament de caràcter general, les opcions per escollir matèries de formació professional o tècnica varien d'acord amb l'escola i l'estat.

En finalitzar l'educació secundària, tots els alumnes obtenen el mateix diploma, independentment del programa completat. El diploma rep el nom de *High School Diploma* i cada estat decideix quins són els requisits mínims per obtenir-lo.

Un cop els joves obtenen aquest diploma, poden accedir a l'educació superior. A l'edat de 18-19 anys tenen l'opció de matricular-se als *Vocational / Technical Institutes*, als *Community College (2 Year)* o als *4 Years Undergraduate Programmes*.

A diferència d'altres països, als Estats Units els estudis de grau (*Undergraduate Studies*) es classifiquen dins de l'etapa d'educació post-secundària.

Educació terciària

Als Estats Units, l'accés a l'educació terciària varia segons la institució a la qual es vol accedir. Hi ha institucions amb polítiques clarament de "portes obertes", que estableixen pocs criteris d'admissió. Aquestes institucions demanen simplement el *High School Diploma*. No obstant això, cal destacar que també hi ha l'altre extrem, amb institucions que tenen requisits d'admissió molt extensos i que demanen, per exemple, la participació activa en activitats extra-curriculars, posseir habilitats de lideratge, presentar cartes de recomanació, etcètera. La majoria d'institucions, però, estan situades entre aquests dos extrems.

Universities / Colleges: No existeix una distinció estricta entre l'educació professional superior i l'educació acadèmica. Ambdós tipus d'educació poden ser combinats en un programa de grau en la mateixa institució. Els estudiants de grau tenen una gran flexibilitat i poden triar entre diferents cursos optatius. Així, un programa professional pot ser complementat per optatives de caràcter més acadèmic i viceversa.

La diferència entre els *Colleges* i les *Universities* és que les *Universities* ofereixen programes de grau i de post-grau i tenen una oferta més àmplia en escoles professionals, mentre que els *Colleges* només ofereixen programes de grau, tot i que sempre hi ha excepcions.

Dades¹⁹

- Als EEUU, el percentatge de joves d'entre 15-29 que ni estudia ni treballa és del 12% en els homes i del 17% en les dones.
- La taxa d'atur dels nord-americans de més de 25 anys que han obtingut un *High School Diploma* és del 5,4%, mentre que els que han obtingut un *Bachelor's Degree* és d'un 2,8%.
- L'any 2014, un 44% dels adults d'entre 25 i 64 anys dels EEUU havien assolit una educació superior o terciària, percentatge que es troba molt per sobre de la mitjana de l'OCDE (33%).

¹⁹ Country Note. *Unite States. Education at a Glance 2016*. OCDE; Bureau Of Labour Statistics, *Earnings and Unemployment by educational attainment, 2015*.

Valoració
Fortaleses
<ul style="list-style-type: none">• És un sistema educatiu comprensiu i força inclusiu.• Té una educació superior amb força prestigi.
Debilitats
<ul style="list-style-type: none">• Hi ha poca implicació de les famílies.• Generalment, hi ha poca innovació en la formació del professorat.

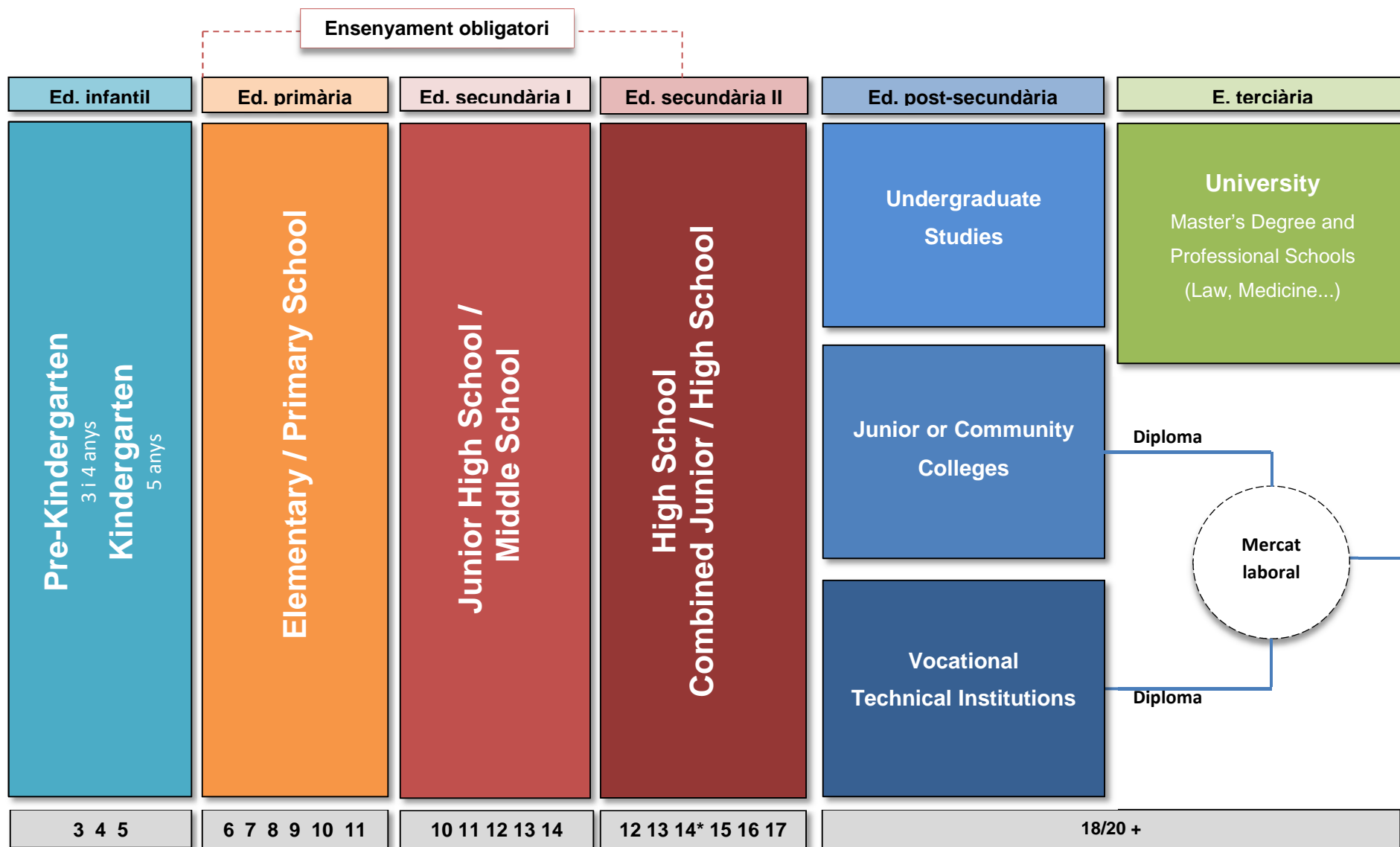
Fonts

Bureau Of Labour Statistics 2015: *Earnings and Unemployment by Educational attainment*.

EP-Nuffic. The Organisation for Internationalisation in Education 2016: *Education System United States. The American education System described and compared with the Deutch System. [Version 3](#)*

U.S. Department of Education: [Structure of U.S. Education](#)

Gràfic 5.1 – Organigrama del sistema educatiu dels Estats Units

* Dependent de l'estat, els alumnes assisteixen a una Middle School o a una High School.

6. FINLÀNDIA

El sistema educatiu finlandès és conegut pels bons resultats obtinguts a les proves PISA. La política educativa és responsabilitat del Ministeri d'Educació, tot i que la Direcció Nacional Finlandesa d'Educació hi coopera per desenvolupar i assolir els objectius fixats. A més a més, cada una de les sis províncies finlandeses té el seu propi departament de cultura i educació, les entitats locals hi juguen també un paper essencial. Quasi la totalitat de l'educació finlandesa està finançada amb fons públics.

Educació infantil — *Varhaiskasvatus / Esiopetus*

L'educació infantil a Finlàndia és a càrrec majoritàriament de les administracions locals i de cada família, però no és gratuïta. A banda d'aquests centres vinculats a l'administració local, també hi ha centres privats que ofereixen aquest tipus d'educació. L'educació és completament gratuïta a partir dels 6 anys (curs anterior a l'inici de l'educació primària).

Educació primària i secundària — *Perusopetus Grundläggande*

L'educació obligatòria comença als 7 anys i s'imparteix als *Peruskoulu*. Als 6 anys, els infants fan un any de pre-educació primària (*Esiopetus*). Cal destacar que l'educació bàsica i obligatòria està integrada dins d'una sola estructura, que comprèn l'educació primària i la secundària inferior. És un període de 9 anys que va des dels 7 fins als 16 anys i que de manera voluntària es pot ampliar un any, fins als 17.

Educació secundària superior general o formació professional

Després de 9 anys d'educació bàsica i obligatòria, els joves d'entre 15-16 anys poden optar per realitzar estudis d'educació secundària general, *Lukio-Gymnasium* (51%),²⁰ o la formació professional, *Ammattikoulutus* (49%),²¹ que acostumen a durar 3 anys, fins als 19. L'educació secundària superior general prepara l'alumnat per cursar els estudis superiors a la universitat.

Adicionalment, aquesta educació superior general ha de donar suport als joves en el seu aprenentatge i desenvolupament personal. Superat aquest període d'educació secundària general i l'examen del *Matriculation Examination*, els alumnes poden accedir als estudis superiors. Existeixen dues categories de centres: els que s'estructuren per aules i els articulats a partir de l'educació impartida (sense aules). En els centres del segon tipus, no es passa d'un curs inferior a un de superior, sinó que els alumnes estudien les assignatures segons un programa individualitzat. La majoria dels instituts segueixen aquest model.

Els joves que opten per l'educació secundària general, culminen els seus estudis amb un examen a escala nacional, *Matriculation Examination*, que conté quatre proves obligatòries: la llengua familiar i, segons l'elecció de cada candidat, tres de les assignatures següents: la segona llengua nacional, una llengua estrangera, matemàtiques o estudis generals (humanitats o ciències naturals). Un cop superats

²⁰ *Education at a Glance 2015: Indicators*, OCDE.

²¹ *Education at a Glance 2015: Indicators*, OCDE.

amb èxit els exàmens i el programa d'estudis sencer, els estudiants reben el certificat que detalla les proves cursades i els nivells i qualificacions obtinguts. Aquest títol és el que dona la competència per cursar estudis superiors.

D'altra banda, els joves poden optar per escollir la formació més orientada a l'àmbit professional, la qual proporciona coneixements bàsics de formació professional per a diverses tasques i àrees. La instrucció professional inclou, a més de l'educació teòrica, períodes en tallers i laboratoris i pràctiques en llocs de feina. Finalitzats els tres anys de formació, s'obté el *Vocational Qualification*, que permet accedir al mercat de treball i a cursos d'educació superior.

Educació terciària

A Finlàndia, l'educació superior està dividida en dos sectors, les universitats i els centres politècnics.

Universitats: Les universitats posen èmfasi en la investigació científica i en l'educació basada en la recerca científica. Completant els estudis d'aquest caire, es poden obtenir els certificats següents: graus o llicenciatures, màsters, post-graus i doctorats.

Des de principis de 2010, les universitats han tingut l'estatus d'entitats jurídiques independents i han estat separades de l'Estat. No obstant, l'Estat segueix sent la principal font de finançament d'aquestes universitats. El finançament directe del govern cobreix aproximadament el 64% dels pressupostos universitaris.

Centres politècnics: Els centres politècnics són institucions regionals que engloben diferents camps d'aprenentatge i que tenen una forta vinculació amb el mercat de treball i el desenvolupament regional. En aquests centres, s'obtenen llicenciatures i màsters politècnics, que posen l'èmfasi en l'aprenentatge aplicat en I+D.

Dades²²

- L'educació a Finlàndia està gairebé totalment finançada amb fons públics. Només hi ha un 1% d'inversió privada a l'educació primària i secundària i un 4% a l'educació terciària.
- El nombre d'alumnes per professor/a a l'educació primària i a la secundària és de 13 per aula.
- El 2015, els adults que tenien un títol de formació professional de secundària superior o post-secundària no terciària tenien un percentatge d'ocupació del 77%, deu punts percentuals per sobre dels qui havien triat l'opció de l'educació general.
- L'any 2015, el percentatge de finesos adults (entre els 25-64 anys) que, com a mínim, tenien un títol d'educació secundària superior era d'un 47%.
- La taxa d'atur entre les persones de 25 i 64 anys amb educació superior és del 5,1%, en sintonia amb la mitjana de l'OCDE per a aquest nivell d'educació.

²² Country Note. Finland. Education at a Glance 2015, OCDE.

Valoració
Fortaleses
<ul style="list-style-type: none"> • Els docents estan molt qualificats i tenen un estatus social elevat. • Hi ha atenció gairebé individualitzada als alumnes gràcies a les baixes ràtios dins de l'aula. • La relació professor-alumne és molt propera. • Hi ha un grau d'autonomia elevat per a la definició del currículum. • Hi ha equilibri entre la formació tècnica i la formació teòrica. • La societat té confiança en l'educació pública (retroalimentació). • Es dona una connexió sòlida de les tres estructures fonamentals implicades en l'educació de l'infant: la família, l'escola i els recursos socioculturals.
Debilitats
<ul style="list-style-type: none"> • No hi ha una total integració dels alumnes amb necessitats especials (estigmatització). • A PISA 2012, el percentatge d'alumnes que diu que és feliç a l'escola és aproximadament d'un 63%, un dels més baixos de l'estudi, només per davant d'Estònia, Corea, Eslovàquia i la República Txeca.

Fonts

Eurydice 2015: *The Structure of the European Education Systems 2015-2016: Schematic Diagrams Eurydice Facts and Figures*. Luxemburg, Publications Office of the European Union.

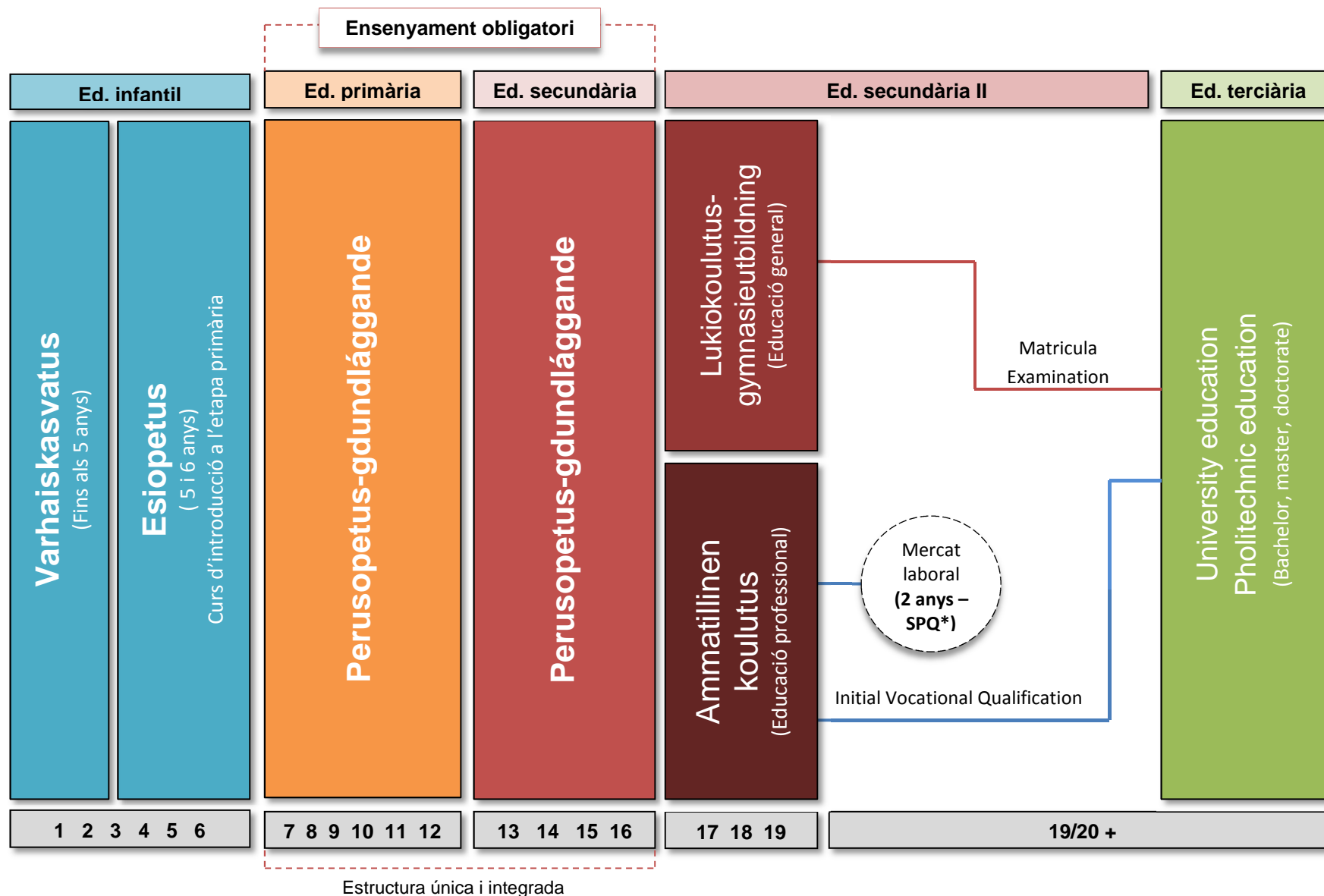
OCDE 2015: *Education at a Glance 2015. Full selection of indicators*. OECD Publishing.

OCDE 2015: *Education at a Glance 2015. Highlights*. OECD Publishing.

Web del servei estadístic de Finlàndia: [Education](#)

Web del Ministeri d'Educació Finès: [Education System in Finland](#)

Gràfic 6.1 – Organigrama del sistema educatiu de Finlàndia

***Specialized Professional Qualifications** - Qualificació que s'obté després d'haver cursat l'educació professional (*Ammatillinen Koulutus*) i haver passat dos anys al mercat laboral.

7. FRANÇA

Els ministeris d'Educació Nacional i d'Ensenyament Superior i Investigació defineixen la política educativa, els objectius i els currículums. Per sota d'aquests organismes hi ha les anomenades *académies*, que són demarcacions geogràfiques escolars, el cap visible de les quals és l'anomenat *recteur*. La laïcitat del sistema educatiu francès constitueix una de les seves característiques fonamentals.

Educació infantil — École Maternelle

La major part dels infants francesos estan escolaritzats a les escoles d'educació infantil, on es comença a partir dels 2-3 anys i s'arriba fins als 6 anys. Aquesta etapa educativa és responsabilitat del Ministeri d'Educació Nacional.

Educació primària — École Élémentaire

L'etapa d'educació primària va dels 6 als 11 anys i marca l'inici de l'educació obligatòria, secular i gratuïta. Aquesta etapa pertany a la etapa 1 de la Classificació Internacional Normalitzada de l'Educació. L'infant rep la docència pertinent que li permetrà adquirir les habilitats bàsiques en lectura, escriptura i matemàtiques i una base sòlida en l'aprenentatge i la comprensió de les àrees bàsiques de coneixement i desenvolupament personal i social, de manera que se'l prepara per a l'entrada a l'educació secundària inferior.

Als 7-8 i 10-11 anys els infants realitzen uns tests a nivell estatal per avaluar l'adquisició de les competències bàsiques mencionades anteriorment.

Educació secundària — Collèges

L'educació secundària inferior (4 anys) s'imparteix als anomenats *collèges* amb l'objectiu de continuar adquirint el coneixement i les habilitats bàsiques establertes pel govern francès i preparar-se per la seva especialització (quart any), on hauran d'escollir entre tres camins educatius. Aquest és el primer cicle de l'educació secundària.

L'educació secundària superior (3 anys) es divideix en tres programes educatius que s'imparteixen als *Lycées généraux et technologiques*, al *Lycée Professionnel* o al *Centre de formation d'apprentis*, depenent de l'opció triada.

Els *Lycées généraux* preparen els alumnes per als estudis superiors, mentre que els *Lycées technologiques* els preparen per als estudis superiors centrats en la tecnologia. Per altra banda, els joves poden optar per un camí més professional, orientat a la incorporació pròxima a la vida laboral, camí que els permet també continuar en un futur els estudis superiors. En finalitzar aquest període de 7 (4+3) anys i després de fer uns exàmens a nivell estatal, els joves obtenen el diploma de *baccalauréat*, que pot ser de dos tipus: general o tecnològic. Aquest diploma els permetrà accedir als estudis superiors. En el cas del *Lycée Professionnel*, els alumnes obtenen el Certificat d'Aptitud Professional (CAP), el *Brevet d'Études Professionnelles* o el *Brevet de Technicien Supérieur*, que també els permetrà accedir als estudis superiors.

El sistema educatiu francès contempla dues vies més per accedir als estudis superiors per a aquells joves que han interromput els seus estudis de *baccalauréat*. La primera opció és l'obtenció del *Diplôme d'accès aux Études Universitaires* (DAEU), que s'obté després de cursar 255 hores i superar un examen. El DAEU contempla dues modalitats: la primera enfocada als estudis literaris i jurídics i una segona orientada als estudis científics.

Una segona opció és l'obtenció de la *Capacité en Droit Diploma*, un diploma que també permet obtenir un nivell equivalent al *baccalauréat*. Aquest diploma s'obté en un període de dos anys i les matèries que s'imparteixen són: dret civil, dret comercial, dret administratiu, dret constitucional, dret penal, economia política, llengua anglesa, informàtica, etc.

Un 60% dels alumnes dels *Lycées* tria les opcions més de caire acadèmic, com són el *Lycée General* o el *Lycée Technologique*, mentre que un 40% es decanta pel *Lycee Professionel*.

Alguns joves també poden optar per obtenir una titulació professional a temps parcial als *Centres de formation d'apprentis*, on obtenen una educació tant pràctica com teòrica.

Educació terciària

L'educació superior francesa es caracteritza per la coexistència d'una pluralitat d'institucions que l'ofereixen.

Universitat: Per llei, els tres batxillerats donen accés a l'educació superior, a la universitat. No obstant, l'admissió a les *Grandes Écoles* i a d'altres institucions demanen altres requisits, com poden ser entrevistes personals, exàmens més específics (que poden ser preparats als *lycées* durant un any. Les universitats segueixen l'anomenada estructura LMD: *Licence*, màster i doctorat.

Grandes Écoles: Són institucions de caràcter públic i privat i amb un cert renom que imparteixen educació superior. Es diferencien de les universitats per oferir una educació més especialitzada (com per exemple, l'*École des Hautes Études Commerciales*).

Instituts Universitaires de Technologie (IUT): Són centres que ofereixen una formació professional superior, associats sovint a certes universitats i que permeten triar entre 35 especialitats. Hi ha també les *Sections de Techniciens Supérieurs* (STS).

Dades²³

- El percentatge de joves d'entre 15 i 29 anys que ni estudia ni treballa a França és d'un 16% en els homes i d'un 18% en les dones.
- Un 86% dels homes i un 82% de les dones amb estudis d'educació terciària estan treballant, mentre que d'entre els que tenen un nivell de formació post-secundària no terciària un 76% dels homes i un 69% de les dones està treballant.
- El 2014, 40% dels joves d'entre 25 i 35 anys de França tenien un nivell d'educació superior al dels seus pares, vuit punts percentuals per sobre de la mitjana de l'OCDE.

²³ Country Note. France. Education at a Glance 2015, OCDE.

Valoració
Fortaleses
<ul style="list-style-type: none"> • L'escolarització comença ben aviat. L'educació infantil és responsabilitat del Ministeri d'Educació. • Hi ha una bona atenció a la diversitat en relació amb les preferències de l'alumnat.
Debilitats
<ul style="list-style-type: none"> • Els infants no s'identifiquen amb l'escola o l'institut i això no és beneficiós per a la creació d'un sentiment de comunitat. A la llarga acaba sent un factor negatiu en el procés d'educació dels infants (hi ha una falta de presència dels pares a les escoles, una falta d'activitats dels nens, en conjunt, fora de les hores escolars i una falta de relació propera professor-alumne). • Es dona una distribució de professorat novell a escoles de complexitat alta. • Hi ha una alta centralització de la gestió del sistema educatiu. • S'observa una massificació als <i>collège</i>. • L'educació és força selectiva. • La integració dels immigrants falla per l'absència d'una obertura igualitària cap a totes les vies de formació.

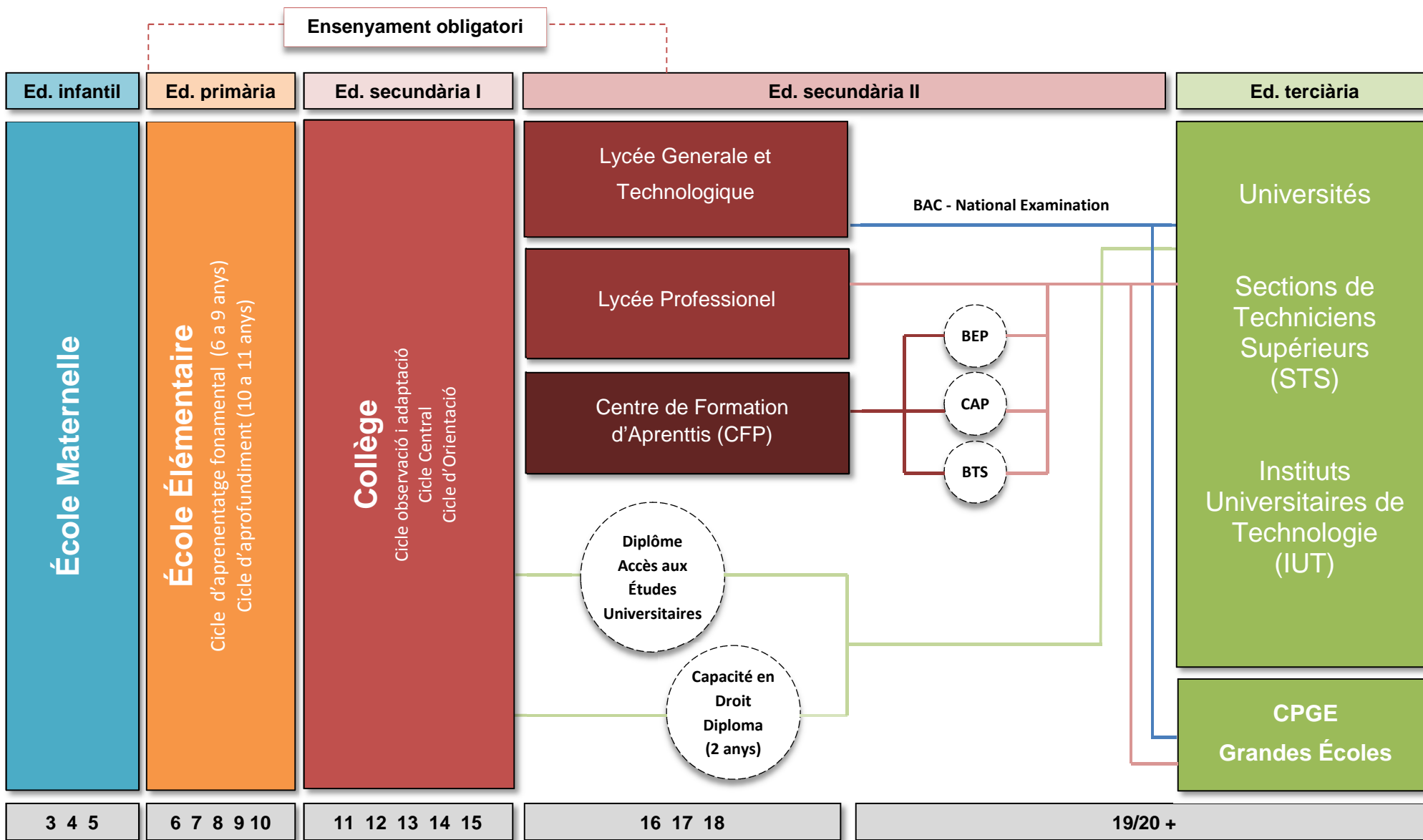
Fonts

Eurydice 2015: *The Structure of the European Education Systems 2015-2016: Schematic Diagrams Eurydice Facts and Figures*. Luxemburg, Publications Office of the European Union.

Ministère des affaires étrangères 2007: *La France a la Loupe. Système éducatif en France*. París.

Web del Ministeri d'Educació Francès: [Les niveaux et les établissements d'enseignement](#)

Gràfic 7.1 – Organigrama del sistema educatiu de França.

8. ITÀLIA

El sistema educatiu italià està format per quatre etapes: l'educació infantil, la primària, la secundària i la superior. L'educació és obligatòria dels 6 als 16 anys i l'Estat n'és el principal responsable, encara que també existeix la figura dels centres privats, subjectes a requisits exigits pel govern.

Educació infantil — *Scuola dell'infanzia*

Període de preescolar de tipus no obligatori que comprèn les edats de 3 a 6 anys. L'admissió a les institucions que ofereixen aquesta etapa educativa es basa en l'edat. Les escoles d'educació infantil poden ser públiques o privades i normalment són mixtes (escolaritzen nens i nenes junts). Les del sector privat són autofinançades i poden ser confessionals, mentre que les de caràcter públic estan finançades pel govern central i les autoritats regionals i locals i són aconfessionals.

Educació primària — *Scuola Elementare*

Un cop finalitzada l'etapa preescolar, dels 6 als 11 anys els alumnes passen a cursar l'etapa d'educació primària. L'admissió es basa en l'edat i no en requisits de tipus acadèmic. Aquesta etapa consta de dos cicles: el primer que té una durada de dos anys —els alumnes hi cursen un currículum de tipus multidisciplinari— i el segon, amb una durada de tres anys —on l'ensenyament es divideix depenent de les assignatures. El màxim responsable d'aquestes institucions és el Ministeri d'Educació. Els centres d'educació primària poden ser públics o privats i són mixtos. En el cas dels centres públics, el finançament prové del govern central i de les administracions regionals i municipals. De la mateixa manera que en les escoles privades d'educació infantil, els centres del sector privat s'autofinancien i poden ser confessionals.

Educació secundària — *Scuola di primo grado / Secondo ciclo d'istruzione*

L'escola d'educació secundària es divideix en dues etapes. La primera (*Scuola secondaria di primo grado*) comprèn dels 11 als 14 anys i la segona (*Secondo ciclo d'istruzione*), s'inicia als 14 anys i finalitza als 19 (*Liceo / Sistema dell'istruzione e della formazione professionale*).

Els últims tres anys de l'escola secundària superior no són de caràcter obligatori, ja que l'obligatorietat de l'educació és fins als 16 anys.

L'educació secundària inferior (*di primo grado*) està exempta de pagament i és d'assistència obligatòria. Els dos primers anys de l'educació secundària superior també estan exempts de pagament, ja que s'inscriuen dins l'educació obligatòria, mentre que els anys següents (dels 16 als 19) inclouen taxes de matriculació. Tot i així, l'alumne pot estar exempt del pagament de matrícula segons els ingressos familiars (programes de finançament de l'estat i de les regions: *Borse di studio*).

Un cop finalitzada l'etapa d'ensenyament obligatori, els alumnes poden decidir accedir al mercat laboral o bé continuar els seus estudis d'educació secundària superior. En aquest últim cas, els alumnes poden escollir diferents cursos depenent del tipus d'itinerari que vulguin seguir. Poden anar als liceus o bé als centres de formació professional.

Sistema dei Licei: L'objectiu principal d'aquests centres és preparar els alumnes per a l'accés a la universitat. L'any 2011 va entrar en vigor la reforma del sistema educatiu, que va donar pas a sis tipus de liceus: el clàssic, el científic, l'artístic, el lingüístic, el musical (itinerari musical o de dansa) i el de les ciències humanes (que inclou l'opció econòmico-social). Tots els programes dels liceus tenen una durada de cinc anys i es divideixen en dos cicles de dos anys més un cinquè any, al final del qual els estudiants s'examinen per accedir a la universitat (*Esame di Stato*). En tots els itineraris es preveuen pràctiques formatives. En el cas dels ensenyaments artístics, a partir del segon cicle els alumnes han d'escollir un itinerari (arts figuratives, arquitectura, disseny, audiovisual i multimèdia, disseny gràfic, escenografia).

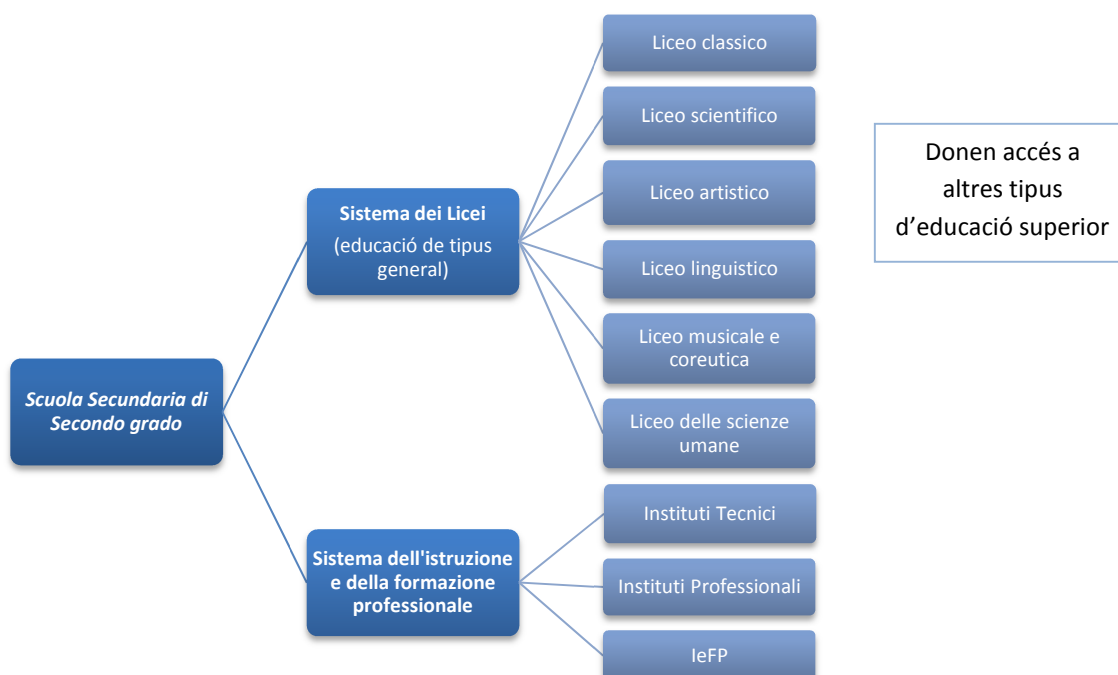
Sistema dell'istruzione e della formazione professionale: La formació professional contempla tres itineraris.

Instituti Tecnici: Els alumnes adquireixen coneixement, habilitats i competències per dur a terme tasques tècniques i administratives.

Instituti Professionali: Els alumnes adquireixen una preparació pràctica i teòrica específica per portar a terme tasques qualificades en àrees de producció d'interès nacional.

leFP (*percorsi triennali e quadriennali di istruzione e formazione professionale*): Són cursos de tres i quatre anys de formació professional. Estan dissenyats i organitzats per les regions. Els financien el Ministeri de Treball i les regions. Els cursos estan organitzats en mòduls i tenen per objectiu desenvolupar habilitats bàsiques, transversals i tècniques. Inclouen pràctiques professionals que es porten a terme sota la supervisió de dos tutors, el del centre de formació i el de l'empresa on es fan les pràctiques. Els mètodes d'ensenyament inclouen classes magistrals, simulacions, *role play* i aprenentatge cooperatiu.

Gràfic 8.1 – Tipologia dels centres educatius d'educació secundària de segon grau a Itàlia

Educació post-secundària (no terciària)

L'educació post-secundària no terciària permet triar entre dos tipus de programes:

Sistema di Istruzione e Formazione Tecnica Superiore (IFTS): Són programes que ofereixen fins a vint especialitzacions a nivell nacional. Inclouen una part del currículum comuna i una altra d'especialització, a més d'unes pràctiques obligatòries. Els programes estan planificats per les regions i han de ser oferts almenys per quatre proveïdors de formació professional del sistema escolar, de formació professional, d'universitat o del sector empresarial.

Hi poden accedir joves i adults, ocupats o desocupats que hagin obtingut el diploma d'educació secundària superior, un diploma professional tècnic o bé que hagin estat admesos al cinquè curs del Liceu.

Instituto Tecnico Superiore: Són programes que combinen la formació pràctica i teòrica en economia o matèries tècniques. L'ensenyament dura cinc anys, els dos primers són comuns a la branca triada i els tres restants aprofundeixen en una especialitat. Generalment, inclou un període de tres o sis mesos de pràctiques durant l'últim any. Aquests programes ofereixen una formació tècnica especialitzada en sis àrees considerades estratègiques per al desenvolupament del país. La gent jove i els adults amb un diploma de secundària superior poden accedir als programes ITS. La titulació obtinguda permet l'accés a la universitat i als estudis superiors.

Educació terciària

L'educació terciària es pot cursar en tres tipus de centre:

Universitat: És la institució d'educació superior que ofereix estudis multidisciplinaris a temps complet a estudiants de 19 anys o més que hagin obtingut el títol d'educació secundària superior (*Esame di Stato*). Es poden obtenir titulacions de grau, màster i doctorat. Els centres públics estan finançats pel govern central i depenen del Ministeri d'Universitat i Investigacions Científiques. Els alumnes paguen taxes.

Politecnico: És la universitat especialitzada en ensenyament tècnic i professional.

Alta Formazione Artistica, Musicale e Coreutica (AFAM): És l'ensenyament superior artístic que s'inscriu dins del sistema universitari. S'imparteixen ensenyaments de música, belles arts, dansa i art dramàtic.

Dades²⁴

- Gairebé tots els infants estan escolaritzats en les etapes infantils. Ho està el 98% dels infants de 4 anys, percentatge superior al 88% de la mitjana de l'OCDE.
- El 77,9% dels joves d'entre 20 i 24 anys havien obtingut una titulació d'educació secundària superior l'any 2013 (el 81,1% és la mitjana de la EU-28).
- El 15% dels joves d'entre 18 i 24 anys van abandonar l'educació prematurament, completant com a màxim l'educació secundària inferior (l'11,1% és la mitjana de la EU-28). Aquesta taxa s'incrementa considerablement quan es parla d'infants no nascuts al territori (32,6% a Itàlia, 20,1% mitjana EU).
- Al voltant del 35% dels joves d'entre 20 i 24 anys ni estudien ni treballen (NEET), percentatge que és el segon més alt dels països de l'OCDE.
- El curs 2012-2013 es van matricular en cursos de tres anys de formació professional (leFP) al voltant de 300.00 alumnes, cosa que significa un increment del 18% respecte de l'any anterior.
- Entre el 2010 i el 2013, 5.960 estudiants es van matricular en cursos IFTS. El 57,3% d'aquests estudiants tenien un contracte laboral l'últim trimestre del 2013.

²⁴ *Education at a Glance: Italy 2015*, OCDE; CEDEFOP, *Vocational education and training in Italy*. Luxemburg: Publications Office of the European Union, 2014; Eurydice. *Il sistema educativo italiano*, 2013.

Valoració
<p>Fortaleses</p> <ul style="list-style-type: none"> • La participació en l'etapa d'educació infantil és gairebé universal. • Hi ha una millora dels resultats de competències bàsiques. • S'observa una reducció de la taxa d'abandonament escolar, tot i que continua estant per sobre de la mitjana dels països de la Unió Europea.
<p>Debilitats</p> <ul style="list-style-type: none"> • La taxa d'escolarització en l'etapa terciària és la més baixa d'Europa. Molts estudiants la comencen, però no l'acaben. • Hi ha diferències significatives en la taxa d'abandonament escolar entre el nord i el sud del país.

Fonts

Angotti, R., Scalmato, V. 2010: *Struttura dei sistemi di istruzione e formazione in Europa – Italia 2009-2010*. Florència, Unità italiana di Eurydice in collaborazione con l'Istituto per lo sviluppo della formazione professionale dei lavoratori–ISFOL.

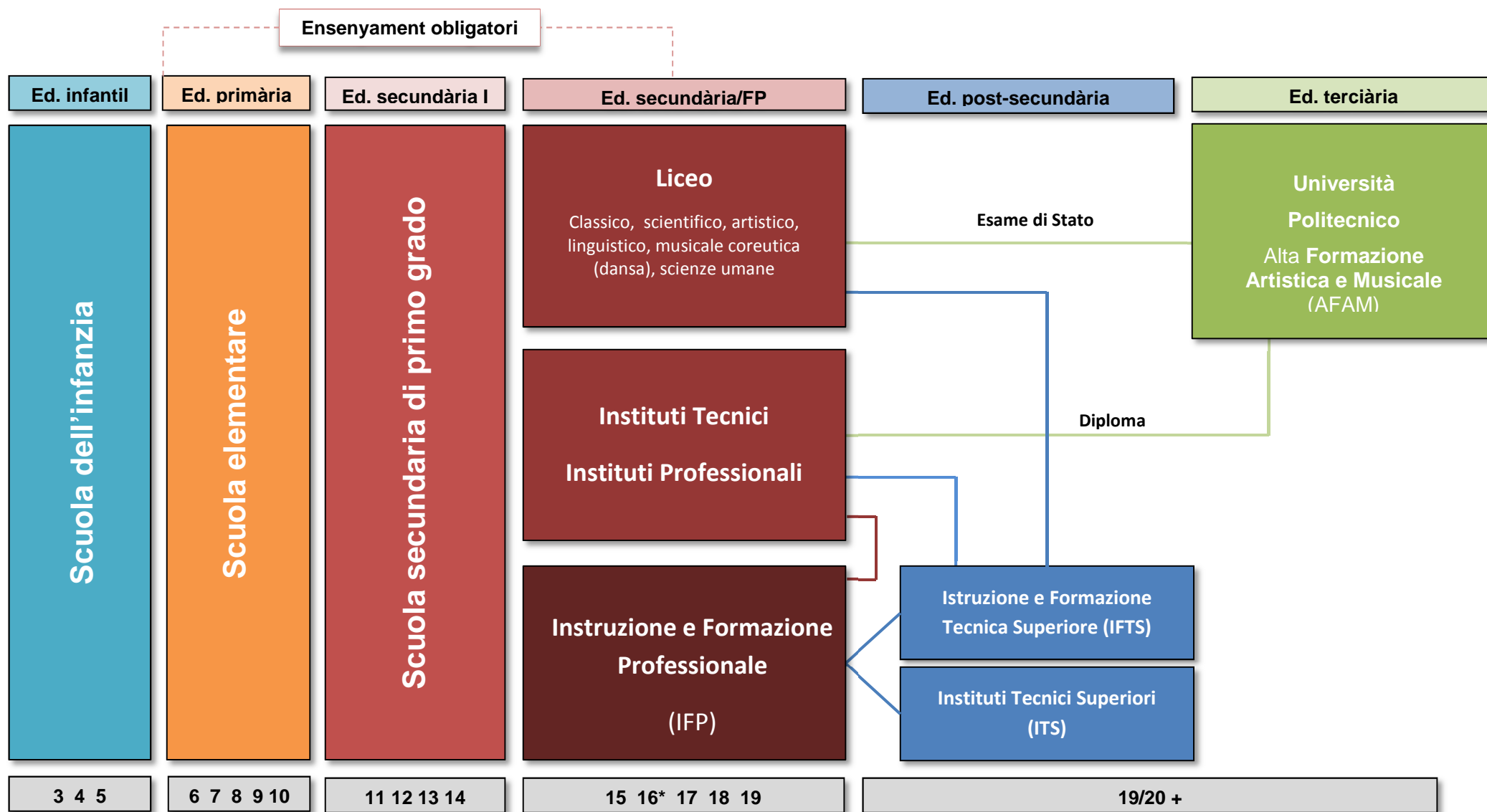
CEDEFOP 2014: *Vocational education and training in Italy*. Luxemburg, Publications Office of the European Union.

INDIRE 2013: "Il sistema educativo italiano", *I Quaderni di Eurydice*, 29, Florència.

Eurydice 2011: *Organizzazione del sistema educativo italiano 2009-2010*. Brussel·les, Comissió Europea, Education, Audiovisual and Cultural Executive Agency (EACEA).

Eurydice 2013: *Sistema educativo italiano in sintesi*. Florència, Istituto Nazionale di Documentazione, Innovazione e Ricerca Educativa (INDIRE).

Gràfic 8.2 – Organigrama del sistema educatiu d'Itàlia

9. QUEBEC (CANADÀ)

La regió del Quebec té competència exclusiva en matèria d'educació. El Ministeri d'Educació i de l'Ensenyament Superior és el responsable de l'educació obligatòria en els cicles d'educació primària i secundària així com al nivell de post-secundària. En el sistema públic, l'educació és gratuïta per a tots els residents, des de l'escola primària fins al *collège* (post-secundària).

A la major part d'escoles, la llengua d'ensenyament és el francès. Per llei, l'educació ha de ser en francès en les etapes d'educació infantil, primària i secundària. Tot i així, en alguns casos, els alumnes poden rebre l'educació en anglès. Als *collèges* i a les universitats els estudiants poden matricular-se en centres que imparteixin la docència en llengua anglesa o francesa.

Educació infantil — Préscolaire

Al Quebec, l'etapa d'educació infantil és opcional, encara que la majoria d'infants estan escolaritzats en aquest tipus de programes. Aquesta etapa permet a infants de 4 i 5 anys desenvolupar habilitats psicomotores, emocionals, socials, lingüístiques i cognitives així com competències metodològiques relacionades amb el coneixement d'un mateix, el coneixement de la societat i amb la comunicació.

Educació primària — Primaire

L'educació primària comença a l'edat de 5 o 6 anys. Consisteix en sis anys d'escola dividits en tres cicles de dos anys cadascun. Aquesta etapa educativa se centra en matèries bàsiques i promou el desenvolupament general de l'infant amb l'objectiu de fomentar el seu progressiu desenvolupament i independència i preparar-lo per a l'etapa d'educació secundària.

Educació secundària — Secondaire

L'educació secundària obligatòria comença als 12 anys i s'acaba als 17. Consta de cinc cursos (del 7 a l'11), dividits en dos cicles.

Cursos del 7-11: El primer cicle de l'educació secundària, que té una durada de tres anys (cursos 7-9), té per objectiu consolidar l'educació primària dels estudiants i orientar-los per a la seva futura carrera laboral. Al tercer any (curs 9), els estudiants cursen assignatures generals i poden escollir assignatures optatives.

Un cop finalitzats els cinc anys d'educació secundària, els estudiants reben el *Diploma d'Estudis Secundaris* (DES), amb el qual poden accedir als cursos del *Collège* per després seguir amb estudis universitaris. L'educació secundària està focalitzada en el desenvolupament de competències.

A banda d'aquest diploma d'educació secundària, la joventut del Quebec pot cursar determinats programes i obtenir altres titulacions:

Certificat de Formation Préparatoire au Travail (CFPT): És un programa que combina la formació general (francès, matemàtiques, anglès) amb la formació pràctica en un lloc de treball. L'objectiu del curs és facilitar la incorporació al mercat de treball als joves de

com a mínim 15 anys que, un cop acabat el primer cicle d'educació secundària (cursos 7-9), no han assolit els objectius en matemàtiques i en la llengua d'instrucció del nivell d'educació primària. És a dir, aquells alumnes que mostren no haver superat el primer nivell de competència (que s'hauria d'assolir durant l'etapa d'educació primària) en matemàtiques i en la llengua d'instrucció (generalment, el francès). El certificat s'obté quan l'estudiant ha completat 2.700 hores de pràctiques i les 900 hores del *Work-Skills Education Course*.

Certificat de Formation à un Métier semi-Spécialisé (CFMS): És un programa d'un any pensat per a aquells alumnes de com a mínim 15 anys que al final del primer cicle d'educació secundària han assolit els objectius de l'educació primària en la llengua d'instrucció i matemàtiques, però sense obtenir els crèdits del primer cicle d'educació secundària d'aquestes matèries. Aquesta opció permet als estudiants completar el primer cicle d'educació secundària i adquirir coneixements d'una professió semi-especialitzada per després accedir al mercat de treball.

Diplôme d'Études Professionnelles (DEP): És un diploma que s'obté després d'haver realitzat un curs de formació professional d'entre 900 i 1.800 hores (un any i mig) de durada. Els programes d'estudis que porten a l'obtenció d'aquest certificat s'inicien després de completar el tercer, quart o cinquè curs d'educació secundària (cursos del 9 a l'11), depenent dels requeriments de cada programa.

Attestation de formation professionnelle (AFP): És un certificat que s'obté després d'haver completat un curs de formació professional de 900 hores (un any). Els estudiants poden accedir a aquest programa després d'haver completat el segon curs d'educació secundària (curs 8). Les pràctiques professionals tenen lloc en una empresa privada. Un cop acabada la formació, els graduats poden començar a treballar en una professió semi-especialitzada.

Attestation de spécialisation professionnelle (ASP): Els estudiants que han adquirit un *Diploma d'Estudis Professionals* (DEP) poden continuar la seva formació professional amb la finalitat d'adquirir un certificat d'especialització. El certificat d'especialització professional (ASP) es compon de plans d'estudis complementaris a la formació professional inicial, que permeten una especialització en la professió escollida. Els programes poden tenir una durada d'entre 300 i 900 hores i el certificat és emès pel Ministeri d'Educació i de l'Ensenyament Superior.

Educació post-secundària — Enseignement Collégial

L'educació post-secundària té dues variants:

Collège d'Enseignement Général et Professionnel (CEGEP): És un centre d'educació general i professional. Ofereix cursos pre-universitaris de dos anys i cursos tècnics de tres anys. Un cop finalitzat un dels dos cursos, els alumnes obtenen el *Diplôme d'études Collégial* (DEC).

Attestation d'Études Collégiales (AEC): És un certificat que acredita una educació de tipus tècnic d'un any de durada. Diversos cursos AEC es dissenyen a partir de matèries i cursos específics i professionals d'un curs d'ensenyament professional amb el qual s'obté el DEC.

Educació terciària — Enseignement Universitaire

Universitat: Com és habitual, ofereix cursos de grau, de màster i de doctorat.

Dades²⁵

- Del 2008 al 2012, la despesa pública en institucions d'educació primària, secundària i post-secundària no terciària, s'ha incrementat en un 11%, mentre que la mitjana dels països de l'OCDE s'ha incrementat només en un 5%.
- El 2012, el 92% de despesa en educació primària, secundària i post-secundària provenia de fons públics, percentatge similar a la mitjana de l'OCDE del 2013, que era del 91%. En canvi, a nivell d'educació terciària la despesa provinent de fons públics era del 52%, molt per sota de la mitjana de l'OCDE, del 70%.
- El 2015, el 55% dels adults canadencs tenien una qualificació d'educació terciària, el percentatge més alt de tots els països de l'OCDE (35% de mitjana).
- Els salaris dels professors al Canadà són dels més alts dels països de l'OCDE.

²⁵ [Education Policy Outlook: Canada. OECD, January 2015](#); *Education at a Glance: Canada 2016*, OCDE.

Valoració

Fortaleses

- El sistema educatiu del Quebec pot ser descrit com a equitatiu i d'alta qualitat.²⁶
- S'han obtingut bons resultats a PISA 2012. El Quebec és l'única regió que està per sobre de la mitjana del Canadà en comprensió lectora i en matemàtiques.²⁷
- Posa gran èmfasi en l'educació cooperativa.²⁸

Debilitats

- Hi ha veus crítiques a l'estratègia RBM²⁹ (gestió basada en resultats) aplicada per l'Administració pública amb l'objectiu d'avaluar el sistema públic. Amb aquesta nova legislació, els centres escolars se centren més en els resultats que s'han d'assolir que no pas en els processos i mitjans per assolir aquests resultats. Aquesta estratègia posa pressió als centres que estan situats en barris amb contextos més desfavorits. Per exemple, el Ministeri d'Educació ha fixat com a objectiu una taxa de graduació del 70% a les escoles de Montréal quan actualment aquesta taxa és del 57%. A més, aquest sistema requereix més temps i energia per part del Departament d'Educació, els consells escolars i les institucions.
- Es posa en qüestió l'efectivitat de l'estratègia. Un estudi portat a terme al Regne Unit indica que un enfocament basat en l'aprenentatge millora els resultats de l'estudiant, mentre que un enfocament basat únicament en el rendiment acadèmic porta l'alumne a necessitar més ajuda, perquè adopta un pensament menys estratègic.³⁰
- Al Canadà, els estudiants aborígens tenen menors taxes de graduació en l'educació secundària que la resta d'estudiants i tenen menys probabilitats de graduar-se en una institució de post-secundària en comparació amb la població total.

Fonts

²⁶ C. Morgan, "Education in Canada: in pursuit of educational quality and equity". *Revista Española de Educación Comparada*, 18 (2011), 125-156.

²⁷ [Measuring Up: Canadian Results of the OECD PISA Study: The Performance of Canada's Youth in Mathematics, Reading and Science, 2012](#)

²⁸ Isabell St-Pierre, Madeleine Richer, "La educación cooperativa en la escuela: El caso Québec." *Educere* 12.40, (2008), 109-116.

²⁹ La gestió basada en resultats (Result Based Management) és una estratègia de gestió a través de la qual una organització s'assegura que els seus processos, productes i serveis contribueixen a l'assoliment de resultats definits. Al Quebec, aquesta estratègia va ser implementada per l'Administració pública l'any 2000, que va establir una gestió basada en l'assoliment dels objectius en tots els departaments i agències governamentals.

³⁰ Valerie Djédje (2015). [Governance by Results in the Québec Educational System: Issues and Challenges](#). Canadà, Université du Québec en Abitibi Témiscamingue (UQAT).

Council of Ministers of Education, Canada (CMEC). *Canadian Information Centre for International Credentials*. Cicdi.ca <http://www.cicdi.ca/>

Gouvernement du Québec. Education – Québec Portal. Gouv.qc.ca
<http://www.gouv.qc.ca/EN/LeQuebec/Pages/%C3%89ducation.aspx>

Gouvernement du Québec 2001: *Quebec Education Programme: Preschool Education and Elementary Education*. Quebec, Ministère de l'Éducation.

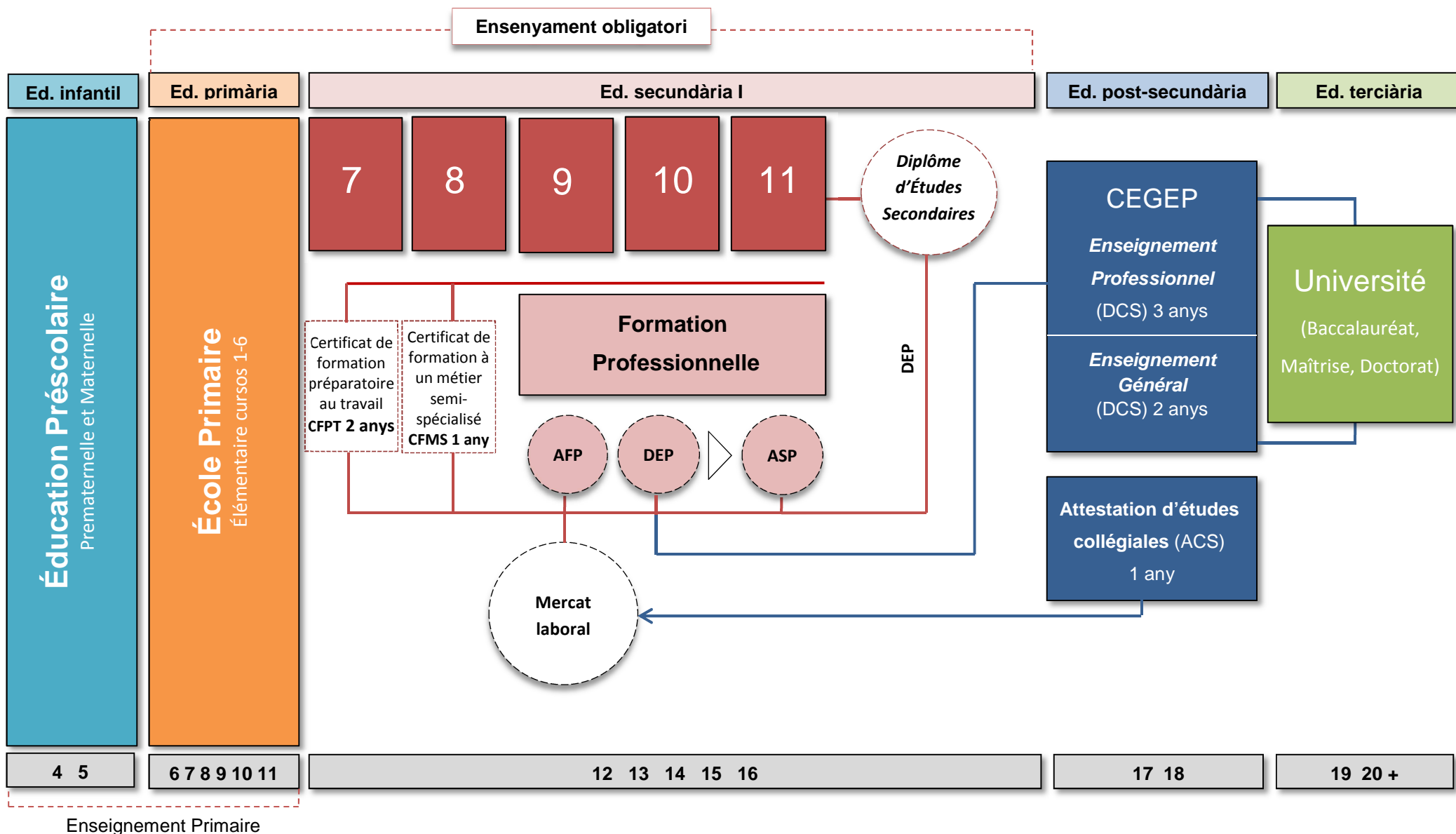
Gouvernement du Québec 2008: *Quebec Education Program: Work-Oriented Training Path. Chapter 5: Pework Training and Training for a Semi-Skilled Trade*. Quebec, Ministère de l'Éducation, du Loisir et du Sport.

OCDE 2014: [Measuring Innovation in Education: A New Perspective, Educational Research and Innovation](#), OECD Publishing.

OCDE 2015: *Education Policy Outlook 2015*. Canada, OECD Publishing.

OCDE 2016: *Education at a Glance 2016*, OECD Publishing.

Gràfic 9.1 – Organigrama del sistema educatiu del Quebec

10. SUÈCIA

El sistema educatiu suec depèn del Ministeri d'Educació i Investigació, que s'encarrega del marc legislatiu, del disseny de programes i de fixar els objectius a assolir per tal de millorar-lo. Els municipis, juntament amb els directores de centre, són els principals responsables de l'activitat escolar obligatòria. La major part dels centres d'educació primària i secundària són finançats amb fons municipals, de fet, el 40% del pressupost municipal es destina a l'educació.

Educació infantil — *Förskola*

L'educació infantil dels infants suecs no és obligatòria, però les famílies poden portar els seus fills/es a les anomenades *Förskola*. Aquests centres ofereixen una educació infantil als infants d'1 a 5 anys i estan gestionades directament pels municipis. L'educació no és obligatòria fins als 7 anys, no obstant això, els infants poden ser escolaritzats en una plaça de l'educació infantil abans que comenci l'educació obligatòria, a l'edat de 6 anys (*Foreskole-Klass*). La majoria d'infants estan escolaritzats en l'etapa d'educació infantil.

Educació primària i secundària inferior — *Grundskola*

A Suècia, l'educació primària i l'educació secundària inferior formen part d'una mateixa estructura, és a dir, que estan integrades. Els infants acudeixen a les anomenades *Grundskola* des dels 7 anys fins als 16. El currículum és comú i l'educació és totalment gratuïta. Aquesta educació bàsica està formada per tres cicles:³¹ el primer cicle comprèn els tres primers cursos (*Lagstadiet*), el segon cicle el quart, cinquè i sisè curs (*Mellanstadiet*) i el tercer cicle correspon als cursos setè, vuitè i novè (*Högstadiet*).

Educació secundària superior

A Suècia, aquest període de l'educació no és obligatori. Segons les notes obtingudes a l'ensenyament obligatori, els estudiants poden accedir als tres anys d'educació secundària superior (*Gymnasieskolan*), que va dels 16 fins als 19 anys. Hi ha divuit programes d'estudis: dotze d'aquests programes són de caràcter professional i orientats a la formació vocacional i els altres sis estan orientats a la formació preuniversitària. Tots inclouen nou assignatures comunes: llengua sueca, llengua estrangera, història, educació cívica, religió, matemàtiques, ciència, educació física i art, a part altres assignatures segons l'itinerari escollit.

En finalitzar qualsevol d'aquests programes, s'obté el diploma *Slutbetyg Gymnasieskola*, que dona accés a la universitat o a l'educació vocacional superior, *Yrkehögskola*. Cal destacar que un 46% dels joves opten per programes estatals de tipus més professional mentre que els que es decanten per uns programes destinats a la formació preuniversitària són un 54%.

Educació terciària

A Suècia, es distingeix clarament entre els requisits generals i els requisits específics d'admissió a l'educació terciària.

³¹ Embajada de España en Suecia. Consejería de Educación. Descripción del Sistema Educativo Sueco.

Els requisits generals han de ser complerts amb obligatorietat per a l'admissió a l'educació terciària, com per exemple l'obtenció del diploma *Slutbetyg från gymnasium*, que acredita la superació amb èxit de l'educació secundària. Els requisits específics s'apliquen a certs programes d'estudi i sempre estan relacionats amb el tipus de matèria que es vol estudiar, ja que el que es pretén és que l'alumne demostrï que té la preparació suficient o l'experiència necessària en aquella àrea d'estudi específica. També s'aplica sovint el principi de places limitades i per això s'exigeix i es demana l'expedient de l'educació secundària del alumne i/o els resultats obtinguts en la prova anomenada *Swedish Scholastic Aptitude Test (Högskoleprovet)*.

Universitats i University Colleges: Són les dues institucions que imparteixen l'educació terciària a Suècia. La major part són institucions públiques, lligades a la mateixa legislació i reglament que les altres institucions públiques. El que diferencia aquestes institucions és que les Universitats poden atorgar fins al tercer nivell d'educació terciària (doctorat), mentre que les *University Colleges*, només arriben fins al segon nivell (màster), ja que no tenen el mateix estatus que les Universitats.

Dades³²

- Suècia és l'únic país de l'OCDE on es finança amb fons públics el 100% de l'educació primària, la secundària i l'educació superior no terciària. La mitjana de l'OCDE és del 90,6%.
- El percentatge d'adults d'entre 25-34 anys que han optat per un programa de vessant vocacional i que està ocupat és del 89%, mentre que els que han superat amb èxit una educació secundària superior de vessant més general és del 76%.
- Les persones amb educació terciària o superior tenen uns ingressos d'un 23% superiors als de les persones que tenen una educació secundària superior. El percentatge per als països de l'OCDE és del 55%.

³² Country Note. Sweden. Education at a Glance 2016. OCDE.

Valoració
Fortaleses
<ul style="list-style-type: none"> • Hi ha força autonomia local. • Hi ha força participació dels estudiants en el procés d'avaluació del sistema educatiu.
Debilitats
<ul style="list-style-type: none"> • És un sistema educatiu que produeix una certa segregació social.³³ • Hi ha una asfíxia laboral del professorat (desencant). • Els joves s'incorporen al mercat laboral cada vegada més tard.

Fonts

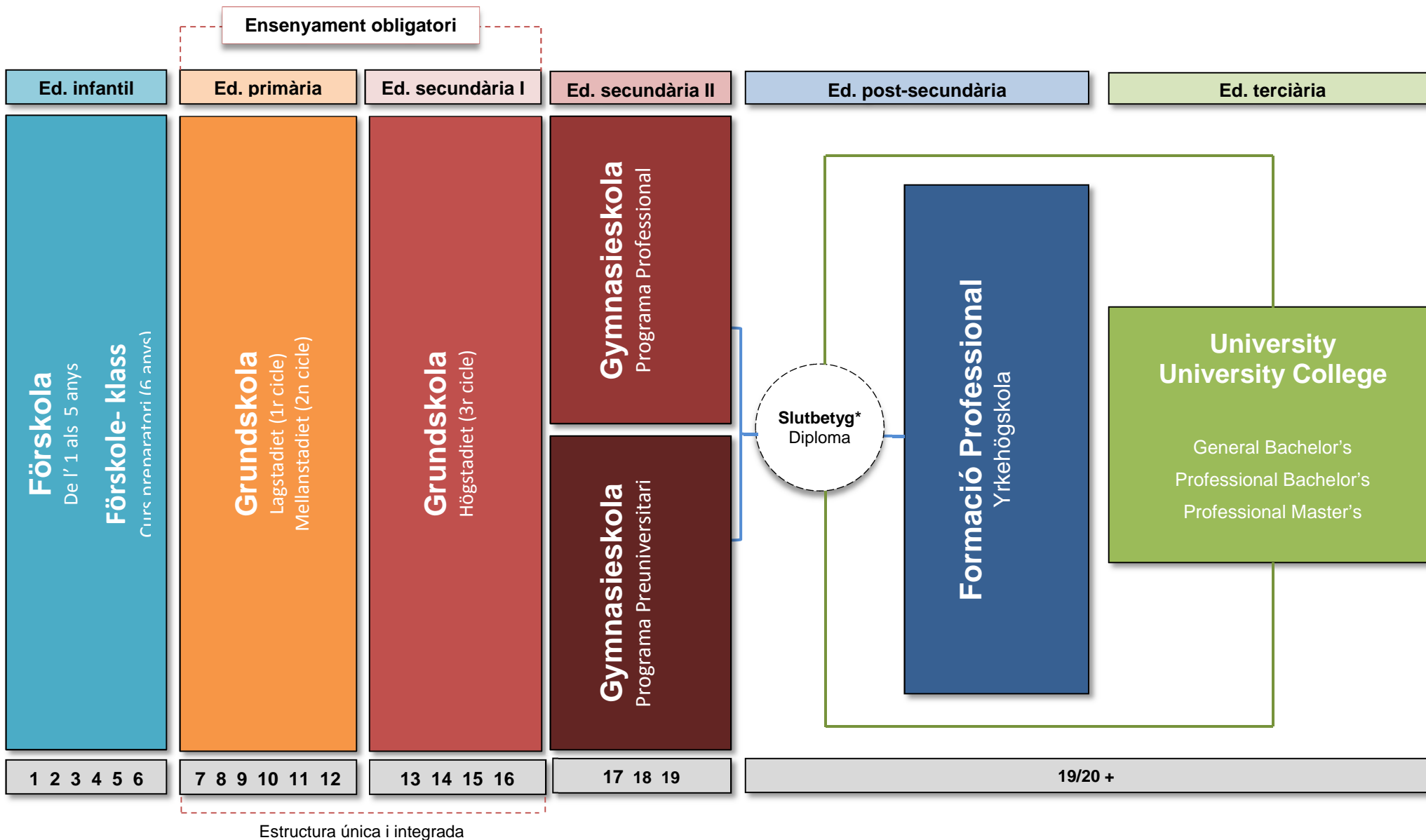
Embajada de España en Suecia. Consejería de Educación. Descripción del Sistema Educativo Sueco, <http://www.mecd.gob.es/suecia/ser-estudiante/en-suecia.html>

Eurydice 2015: *The Structure of the European Education Systems 2015-2016: Schematic Diagrams Eurydice Facts and Figures*. Luxemburg, Publications Office of the European Union.

Forsberg, E., Lundgreen, U.P., "Sweden: A welfare state in transition", en Iris C. Rotberg, *Balancing change and tradition in global education reform*, Landham, Maryland, The Rowmand and Littlefield Publishing Group, Inc., pp. 187-206.

³³ E. Forsberg i U.P. Lundgreen, "Sweden: A welfare state in transition", en Iris C. Rotberg, *Balancing change and tradition in global education reform*, Landham, Maryland, The Rowmand and Littlefield Publishing Group, Inc., pp. 187-206.

Gràfic 10.1 – Organigrama del sistema educatiu de Suècia

* **Slutbetyg:** Certificat d'educació secundària.